

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 26ης Σεπτεμβρίου 2002 *

Στην υπόθεση T-199/99,

Sgaravatti Mediterranea Srl, με έδρα την Caroterra (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους M. Merola και P. A. M. Ferrari, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τους F. P. Ruggeri Laderchi, J. Guerra Fernández και L. Visaggio, κατόπιν από την C. Cattabriga, επικουρούμενους από τον δικηγόρο M. Moretto, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

που έχει ως αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως C(1999) 1502 της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 1999, περί καταργήσεως της χρηματοδοτικής συνδρομής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού, που χορηγούνταν προηγουμένως στην προσφεύγουσα,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. D. Cooke, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas και P. Lindh, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 5ης Μαρτίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

1 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2052/88 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1988, για την αποστολή των διαρθρωτικών ταμείων, την αποτελεσματικότητά τους και τον συ-

ντονισμό των παρεμβάσεών τους μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υφισταμένων χρηματοδοτικών οργάνων (ΕΕ L 185, σ. 9), προβλέπει στο άρθρο 5, παράγραφος 2, τις μορφές χρηματοδοτικής παρεμβάσεως που μπορούν να πραγματοποιηθούν στον τομέα των διαρθρωτικών ταμείων. Στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο ε', προβλέπεται ότι οι παρεμβάσεις αυτές μπορούν να λάβουν τη μορφή «ενισχύσεως σε τεχνική βοήθεια και προπαρασκευαστικών μελετών για την εκπόνηση των δράσεων».

- 2 Από το άρθρο 8, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 4256/88 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1988, για διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού 2052/88 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΓΠΕ), τμήμα Προσανατολισμού (ΕΕ L 374, σ. 25), προκύπτει ότι η συμβολή του ΕΓΓΠΕ στην πραγματοποίηση της παρεμβάσεως του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο ε', του κανονισμού 2052/88 μπορεί να αφορά την εφαρμογή προτύπων σχεδίων όσον αφορά την προώθηση της αναπτύξεως των αγροτικών περιοχών, στην οποία περιλαμβάνεται η ανάπτυξη και η αξιοποίηση των δασών.
- 3 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 4253/88 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1988, για τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού 2052/88 όσον αφορά τον συντονισμό των παρεμβάσεων των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων (ΕΕ L 374, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2082/93 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1993 (ΕΕ L 193, σ. 20, στο εξής: τροποποιημένος κανονισμός 4253/88), περιλαμβάνει στο σημείο IV (άρθρα 14 έως 16) τις διατάξεις που αφορούν την εξέταση των αιτήσεων χρηματοδοτικής συνδρομής βάσει των διαρθρωτικών ταμείων, τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για χρηματοδότηση και ορισμένες ειδικές διατάξεις.
- 4 Ο τροποποιημένος κανονισμός 4253/88 θεσπίζει, μεταξύ άλλων, στο σημείο VI (χρηματοδοτικές διατάξεις) τους κανόνες σχετικά με την πληρωμή της χρηματοδοτικής συνδρομής (άρθρο 21), τον δημοσιονομικό έλεγχο (άρθρο 23) και τη μείωση, αναστολή και ακύρωση της εν λόγω συνδρομής (άρθρο 24).

- 5 Δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 1, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου να εξασφαλίζεται η επιτυχία των ενεργειών που διεξάγουν δημόσιοι ή ιδιωτικοί ή επιχειρηματικοί φορείς, πρώτον, για την τακτική εξακρίβωση ότι οι ενέργειες που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα έχουν διεξαχθεί σωστά, δεύτερον, για την πρόληψη και διώξη των αντικανονικοτήτων και, τρίτον, για την ανάκτηση των απολεσθέντων κεφαλαίων λόγω καταχρήσεως ή παραλείψεως. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σε τακτά χρονικά διαστήματα για την πορεία των διοικητικών και νομικών διώξεων. Τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής όλες τις πρόσφορες εθνικές εκθέσεις σχετικά με τον έλεγχο των μέτρων που προβλέπονται σε σχετικά προγράμματα ή ενέργειες.
- 6 Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου αυτού άρθρου, με την επιφύλαξη των ελέγχων που παραγματοποιούν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις νομικές, κανονιστικές και διοικητικές εθνικές διατάξεις, μόνιμοι ή άλλοι υπάλληλοι της Επιτροπής μπορούν να ασκούν επιτοπίους ελέγχους, ιδίως με δειγματοληψία, των ενεργειών που χρηματοδοτούν τα διαφορετικά ταμεία και τα συστήματα διαχειρίσεως και ελέγχου. Στον έλεγχο μπορούν να πάρουν μέρος μόνιμοι ή άλλοι υπάλληλοι του κράτους μέλους. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε οι έλεγχοι που πραγματοποιεί να διενεργούνται με συντονισμένο τρόπο ώστε να αποφεύγεται η επανάληψη των ελέγχων για το ίδιο θέμα και κατά τη διάρκεια της ίδιας χρονικής περιόδου. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και η Επιτροπή κοινοποιούν αμοιβαία, χωρίς καθυστέρηση, όλες τις προσήκουσες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των διεξαχθέντων ελέγχων.
- 7 Το άρθρο 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 με τίτλο «Μείωση, αναστολή και ακύρωση της συνδρομής» ορίζει, στην παράγραφο 1, ότι, αν η εκτέλεση ενεργείας ή μέτρου δικαιολογεί τμήμα μόνο της χρηματοδοτικής συνδρομής που έχει χορηγηθεί, η Επιτροπή προβαίνει σε εξέταση της περιπτώσεως στα πλαίσια της εταιρικής σχέσεως με το οικείο κράτος μέλος, ζητώντας από το κράτος μέλος ή τις λοιπές αρμόδιες αρχές που αυτό ορίζει για την εκτέλεση της ενεργείας, να της υποβάλουν παρατηρήσεις εντός τακτής προθεσμίας.
- 8 Σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, μετά την εξέταση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να μειώσει ή να αναστείλει τη συνδρομή για την εν λόγω ενέργεια ή μέτρο αν επιβεβαιωθεί ότι υπάρχει αντικανονικότητα ή σημαντική

αλλαγή που επηρεάζει τη φύση ή τις συνθήκες εκπελέσεως της ενέργειας ή του μέτρου, για την οποία δεν ζητήθηκε η έγκριση της Επιτροπής.

Το ιστορικό της διαφοράς

1. Χορήγηση της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής

- 9 Στις 28 Απριλίου 1992, η εταιρία Sgaravatti Mediterranea Srl, σημαντική επιχείρηση φυτωρίων, υπέβαλε αίτηση για τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού, βάσει του άρθρου 8, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 4256/88, για την πραγματοποίηση «προτύπου σχεδίου σχετικά με τις τεχνικές αναφυτεύσεως και τις τεχνικές αναμορφώσεως του φυσικού τοπίου σε περιοχές της Μεσογείου» (σχέδιο αριθ. 92.ΙΤ.06.015, στο εξής: σχέδιο).
- 10 Με το σχέδιο αυτό, η προσφεύγουσα πρότεινε να προσφέρει πρακτικές λύσεις σε διάφορα προβλήματα υποβαθμίσεως του περιβάλλοντος, με την αναφύτευση των μολυσμένων υποστρωμάτων, τη στερέωση και αναδάσωση ορισμένων εδαφών που υπόκεινται σε κατολισθήσεις και των διαβρωμένων περιοχών, την ανακατάταξη των υγρών περιοχών, τη σύσταση φυτωρίου αποτελούμενου από αυτόχθονα είδη της Σαρδηνίας και τη διαχείριση των φυτικών επικαλύψεων των εδαφών που δεν χρησιμοποιούνται πλέον για καλλιέργειες. Για καθένα από τα μέτρα αυτά, το σχέδιο προέβλεπε τη δημιουργία συγκεκριμένης ζώνης επιδείξεως (υποσχέδιο), στην οποία θα δοκιμάζονταν και θα εξελίσσονταν συγκεκριμένες τεχνικές αναβαθμίσεως του περιβάλλοντος.

- 11 Η αίτηση για τη χορήγηση συνδρομής ανέφερε επίσης το συγκεκριμένο προσωπικό που απαιτούνταν και τους αναγκαίους εξοπλισμούς για την πραγματοποίηση κάθε υποσχεδίου. Η πραγματοποίηση του σχεδίου θα επεκτεινόταν σε περίοδο 48 μηνών, από τον Νοέμβριο του 1992 μέχρι τον Νοέμβριο του 1996.
- 12 Το συνολικό κόστος του σχεδίου ανερχόταν σε 1 185 771 ευρώ. Το επιλέξιμο κόστος του είχε εκτιμηθεί σε 1 012 741 ευρώ, το 75 % του οποίου (ήτοι 759 555 ευρώ) αποτελούσε το αντικείμενο της αιτήσεως χορηγήσεως της συνδρομής. Ο δικαιούχος θα κάλυπτε το υπόλοιπο του συνολικού κόστους (ήτοι 426 216 ευρώ) βάσει συγχρηματοδοτήσεως.
- 13 Με την απόφαση C(92) 2435 της 12ης Οκτωβρίου 1992 (στο εξής: απόφαση χορηγήσεως), η Επιτροπή ενέκρινε το σχέδιο αυτό και χορήγησε επιδότηση 759 555 ευρώ. Το άρθρο 3 της αποφάσεως χορηγήσεως ορίζει:

«Αν από το τελικό κόστος προκύψει μείωση των επιλεξιμών δαπανών σε σχέση με τις αρχικώς προβλεφθείσες, το ποσό της ενισχύσεως θα μειωθεί αναλογικά κατά την τελική πληρωμή.»

- 14 Το σχέδιο περιγράφεται στο παράρτημα Ι της αποφάσεως αυτής. Στο σχέδιο διευκρινίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η αναμόρφωση των υγρών περιοχών θα πραγματοποιηθεί με τη βοήθεια μηχανικών και χειρωνακτικών μέσων για τις φάσεις εκσκαφής και μεταφύτευσεως των αγρίων φυτικών ειδών. Για τη δημιουργία του φυτωρίου των αυτοχθόνων ειδών, προβλέπεται η χρησιμοποίηση «αγρίων τοπικών ποικιλιών που θα εισαχθούν διά μεταφύτευσεως, σποράς ή επανεμβολιασμού» και η εξαγωγή του υλικού αναπαραγωγής «στα αντίστοιχα φυσικά οικοσυστήματα, ώστε να βελτιωθεί η συνοχή και η γενετική σταθερότητα των παραγομένων φυτών». Περαιτέρω, στο πρόγραμμα περιλαμβάνεται η εκπόνηση εγχειριδίου με οδηγίες για την αποκατάσταση και τη διαχείριση των υποβαθμισμένων ζωνών.

- 15 Οι εφαρμοστέες στο πλαίσιο της αποφάσεως χορηγήσεως χρηματοπιστωτικές προϋποθέσεις καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ. Στην παράγραφο 3 του παραρτήματος αυτού διευκρινίζεται ότι τα «έξοδα προσωπικού [...] πρέπει να έχουν άμεση σχέση με την πραγματοποίηση της δραστηριότητας και να αντιστοιχούν στην εν λόγω εκτέλεση». Στην παράγραφο 4 του παραρτήματος αυτού προβλέπεται η αρχική προκαταβολή 303 822 ευρώ, αντιστοιχούσα στο 40 % του ποσού της χορηγηθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής, κατόπιν δεύτερη προκαταβολή 227 866 ευρώ, αντιστοιχούσα στο 30 % του ποσού αυτού, όταν, βάσει των εκθέσεων που διαβιβάζονται από τον δικαιούχο, η Επιτροπή θα κρίνει ότι η εκτέλεση των ενεργειών έχει προχωρήσει επαρκώς και έχει τη βεβαιότητα ότι τουλάχιστον το ήμισυ της πρώτης προκαταβολής έχει χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τους στόχους του σχεδίου και τις διατάξεις του άρθρου 21, παράγραφος 3, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88. Το υπόλοιπο καταβάλλεται όταν πραγματοποιηθούν και εγκριθούν όλες οι δαπάνες και αφού, μεταξύ άλλων, παραληφθεί και εγκριθεί έκθεση του δικαιούχου σχετικά με την εκτέλεση του συνόλου των εργασιών που προβλέπονται στην απόφαση χορηγήσεως.
- 16 Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου αυτού παραρτήματος, για τον έλεγχο των χρηματοπιστωτικών σχέσεων που αφορούν τις διάφορες δαπάνες, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει να εξετάσει κάθε δικαιολογητικό έγγραφο, προβαίνοντας σε επιτόπια εξέταση ή ζητώντας να της σταλούν τα έγγραφα αυτά. Σε διαφορετική περίπτωση, η Επιτροπή επιφυλάσσεται του δικαιώματος να ζητήσει την εκτέλεση των ελέγχων αυτών από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους ή από ανεξάρτητο οργανισμό. Σύμφωνα με την παράγραφο 10 του παραρτήματος αυτού:

«[...] αν δεν τηρηθούν οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις ή αν αναληφθούν δραστηριότητες μη προβλεπόμενες στο παράρτημα Ι, η Κοινότητα μπορεί να αναστείλει, μειώσει ή καταργήσει τη συνδρομή της και να απαιτήσει την επιστροφή των καταβληθέντων ποσών. Στην περίπτωση όπου αποβεί αναγκαία η αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων, η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει την καταβολή πρόσφορων τόκων. Υπό τις συνθήκες αυτές, θα δοθεί η δυνατότητα στον δικαιούχο να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός προθεσμίας τασσομένης από την Επιτροπή, πριν από την έκδοση κάθε αποφάσεως αφορώσας την αναστολή, μείωση, ακύρωση της συνδρομής ή αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων».

- 17 Η Επιτροπή πραγματοποίησε τις δύο πρώτες προαναφερθείσες προκαταβολές το 1992 και το 1994 αντιστοίχως. Με την αίτηση πληρωμής της δεύτερης προκαταβολής,

η προσφεύγουσα δήλωσε, βάσει προσκομισθέντων δικαιολογητικών εγγράφων, ότι το 63 % του ποσού της πρώτης προκαταβολής είχε δαπανηθεί για την πραγματοποίηση του σχεδίου.

18 Στις 20 Δεκεμβρίου 1995, η προσφεύγουσα ζήτησε από την Επιτροπή την έγκριση να μεταφέρει το 40 % των χορηγηθέντων ποσών για τη θέση «χρηματοδοτική μίσθωση, λογισμικό, υλισμικό και άλλοι εξοπλισμοί» στις θέσεις «εξοπλισμός με αγροτικά εργαλεία» και «νεωτεριστικές τεχνολογίες σε θέματα θερμοκηπίων». Με έγγραφο της 23ης Ιανουαρίου 1996, η Επιτροπή ζήτησε από την προσφεύγουσα να της παράσχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με όλες τις πράγματι πραγματοποιηθείσες μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1995 δαπάνες, καθώς και πλήρη κατάλογο των εξοπλισμών και του αντίστοιχου κόστους τους για κάθε μία από τις θέσεις που αναφέρονται στην προαναφερθείσα αίτηση. Με την από 28 Φεβρουαρίου 1996 απάντησή της, η προσφεύγουσα διαβίβασε στην Επιτροπή «ανακεφαλαιωτικό πίνακα των δαπανών, εκτυπωθέντα στις 22.12.95», αναφέροντας το κόστος, τεκμηριωμένο με δικαιολογητικά έγγραφα, για συνολικό ποσό αντιστοιχούν σε 1 209 581 058 ιταλικές λίρες (ITL).

2. Πραγματοποιηθείσα από τις εθνικές αρχές έρευνα

19 Τον Δεκέμβριο του 1995, αφού επιλήφθηκαν της υποθέσεως οι τοπικές δικαστικές αρχές, ενώπιον των οποίων προσέφυγε το Ufficio Distrettuale delle Imposte Dirette (γραφείο αμέσων φόρων) του Cagliari (Ιταλία) (που είχε διαπιστώσει ότι, στην εκτέλεση του σχεδίου, συνυπολογίζεται πλασματικό κόστος), η Nucleo Regionale di Polizia Tributaria (τοπική ομάδα της φορολογικής αστυνομίας) της Guardia di Finanza di Cagliari, «ομάδα διώξεως της απάτης» (στο εξής: Guardia di Finanza), επιφορτίστηκε να πραγματοποιήσει έρευνα για προβαλλόμενη απάτη εις βάρος του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού. Όπως προκύπτει από τα πρακτικά που εκπόνησε η Guardia di Finanza, στις 25 Σεπτεμβρίου 1996 (στο εξής: πρακτικά), στο πλαίσιο της έρευνας αυτής τέθηκαν υπό μεσεγγύηση αντίγραφα των δικαιολογητικών εγγράφων των δαπανών που έγιναν για την πραγματοποίηση του σχεδίου.

20 Τα πρακτικά κοινοποιήθηκαν στις 25 Σεπτεμβρίου 1996 στην R. Zuliani, μοναδικό διαχειριστή της προσφεύγουσας κατά τον χρόνο των κρίσιμων πραγματικών περι-

στατικών, στις 26 Σεπτεμβρίου 1996 στον κ. Liori, ιδιοκτήτη της ομώνυμης ατομικής επιχειρήσεως και μοναδικό διαχειριστή της AGR.IN.TEC. Srl, και στις 27 Σεπτεμβρίου 1996 στην κ. Floris, μητέρα του κ. Liori. Η Guardia di Finanza διαβίβασε στην Επιτροπή την από 1 Οκτωβρίου 1996 έκθεση, στην οποία επαναλαμβάνονταν το περιεχόμενο των πρακτικών.

- 21 Σύμφωνα με τα πρακτικά, η Guardia di Finanza προέβη σε εξέταση των προαναφερθέντων εγγράφων, που είχαν τεθεί υπό μεσεγγύηση, τα οποία αφορούσαν τις καταλογιζόμενες στο σχέδιο δαπάνες, και τις αντιπαράθεσε με τις μαρτυρίες που συνέλεξε από τα μέλη του προσωπικού που, σύμφωνα με τα δελτία μισθοδοσίας, είχαν απασχοληθεί στο πλαίσιο της πραγματοποιήσεως του σχεδίου. Η εξέταση αυτή πραγματοποιήθηκε ενδελχώς όσον αφορά τα διάφορα κεφάλαια των δαπανών που αναφέρει η απόφαση χορηγήσεως, δηλαδή, συγκεκριμένα, τα έξοδα προσωπικού σχετικά με τον γενικό και επιστημονικό συντονισμό του σχεδίου, τα μισθώματα και τις οφειλές (σχετικά με τη μίσθωση εδαφών, θερμοκηπίων, διαφόρων οικημάτων και ενός εκσκαφέα), τις αγροτικές προμήθειες (μεταξύ άλλων, το οργανικό λίπασμα αιγός, το φυτικό χώμα, την τύρφη, το κοπρόχωμα, τους θυσσάνους αυτοχθόνων αγρωστωδών, τα μοσχεύματα και τα θαμνώδη αυτοχθόνων ειδών), τις εγκαταστάσεις θερμάνσεως και μονώσεως των θερμοκηπίων, βάσει νεωτεριστικών τεχνολογιών, τον πληροφορικό εξοπλισμό.
- 22 Στα πρακτικά αυτά, η Guardia di Finanza διαπίστωσε δύο είδη παρατυπιών: αφενός, την έκδοση τιμολογίων καταλογιζομένων στο σχέδιο για την παροχή ανυπάρχων υπηρεσιών ή προμηθειών καθώς και τη μίσθωση δύο οικοπέδων που δεν ανήκαν στους εκμισθωτές, τη Floris και τον Liori, και εκ των οποίων το ένα διετίθετο για την καλλιέργεια αμπέλου· αφετέρου, τον καταλογισμό στο σχέδιο, με το προαναφερθέν έγγραφο της προσφεύγουσας της 28ης Φεβρουαρίου 1996, δαπανών που αφορούσαν το σχέδιο, οι οποίες ήσαν τριπλάσιες αυτών που διαπίστωσε η Guardia di Finanza.
- 23 Συνεπώς, η Guardia di Finanza διαπίστωσε ότι η χρηματοδοτική συνδρομή του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού, δεν λαμβανόταν νομότυπα. Επισήμανε ότι το δηλωθέν και τεκμηριωθέν από την προσφεύγουσα κόστος στις 22 Δεκεμβρίου 1995 ανερχόταν σε 1 209 581 058 ΙΤL, αλλά το κόστος στο οποίο μπορεί να υποβλήθηκε η προσφεύγουσα για την πραγματοποίηση του σχεδίου έφθανε μόλις τα 386 971 677 ΙΤL. Η Guardia di Finanza επισήμανε επίσης ότι το άρθρο 3 του ιταλικού νόμου 898 της 23ης Δεκεμβρίου 1986 προέβλεπε, ως διοικητική κύρωση για την παράβαση του

άρθρου 8, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 4256/88, την επιστροφή των αχρεω-
στηώς εισπραχθέντων ποσών, εν προκειμένω ποσού 650 303 232 ITL, που αντι-
στοιχεί στη διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού των προκαταβολών που
εισέπραξε η προσφεύγουσα (940 531 989 ITL) και του ποσού των 290 228 757 ITL —
που αντιστοιχεί στο 75 % του κόστους που μπορεί να υπέστη η προσφεύγουσα σε
σχέση με το σχέδιο — σε βάρος της Κοινότητας, καθώς και πρόστιμο του ίδιου
ποσού.

24 Η διαδικασία αυτή οδήγησε στην έκδοση, στις 20 Απριλίου 2001, εκ μέρους της
αρμοδίας διοικητικής αρχής, της διατάξεως-διαταγής πληρωμής διοικητικού προ-
στίμου 650 303 232 ITL σε βάρος της R. Zuliani και της προσφεύγουσας, αλληλεγ-
γύως, κοινοποιηθείσας στις 22 Μαΐου 2001. Η διάταξη αυτή παραπέμπει στην
απόφαση της 4ης Ιουνίου 1999, της Επιτροπής, προσβαλλομένη με την παρούσα
προσφυγή, με την οποία καταργείται η χορηγηθείσα στην προσφεύγουσα εταιρία
επιδότηση για την πραγματοποίηση του υπό κρίση προτύπου σχεδίου. Οι ενδιαφε-
ρόμενοι άσκησαν ανακοπή κατά αυτής της διατάξεως-διαταγής πληρωμής ενώπιον
του Tribunale di Cagliari (Ιταλία) και η διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως ανε-
στάλη με διάταξη της 28ης Ιουνίου 2001 που εξέδωσε το δικαστήριο αυτό, εν ανα-
μονή της τελικής αποφάσεως.

25 Εξάλλου, η ποινική διαδικασία που κινήθηκε κατά της R. Zuliani περατώθηκε,
κατόπιν αιτήσεως, με κοινή συμφωνία της R. Zuliani και του εισαγγελέα, βάσει του
άρθρου 444 του codice di procedure penale (ιταλικού ποινικού κώδικα), με την
απόφαση «patteggiamento» (επιβολή ελαττωμένης ποινής) αριθ. 187 του Tribunale
di Cagliari, της 8ης Απριλίου 1999, η οποία καταδικάζει την R. Zuliani σε φυλάκιση
ενός έτους και οκτώ μηνών με αναστολή υπό όρους.

3. Διοικητική διαδικασία και περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως

26 Με έγγραφο της 17ης Ιουνίου 1998, η Επιτροπή κοινοποίησε στην προσφεύγουσα
την κίνηση της διαδικασίας εξετάσεως του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανο-

νισμού 4253/88. Η Επιτροπή υπενθύμισε ρητώς ότι, στα πρακτικά, η Guardia di Finanza — βασιζόμενη στην εξέταση της δηλώσεως των δαπανών που πραγματοποιήσε η προσφεύγουσα στις 22 Δεκεμβρίου 1995 και των δικαιολογητικών εγγράφων που διαβιβάστηκαν από την ενδιαφερόμενη στην Επιτροπή στις 28 Φεβρουαρίου 1996 — είχε στοιχειοθετήσει τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά. Αφενός, οι δηλωθείσες δαπάνες (1 209 581 058 ITL) καταλογίζονταν πράγματι στο σχέδιο μόνο μέχρι του ενός τρίτου του ποσού τους (386 971 677 ITL) και το ποσό της αντικανονικώς εισπραχθείσας από την προσφεύγουσα συνδρομής ανέρχεται σε 650 303 232 ITL. Αφετέρου, η προσφεύγουσα δήλωσε πλασματικό κόστος, τιμολογώντας ανύπαρκτες πράξεις για να εισπράξει παρανόμως κοινοτικές επιδοτήσεις. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα στοιχεία αυτά μπορούν να συνιστούν αντικανονικότητα υπό την έννοια του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 και να δικαιολογήσουν ενδεχομένως την αναζήτηση του ποσού των 531 688 ευρώ που ήδη εισέπραξε η προσφεύγουσα, καθώς και την κατάργηση της ίδιας της συνδρομής. Συνεπώς, η Επιτροπή κάλεσε την προσφεύγουσα να προσκομίσει, εντός προθεσμίας έξι εβδομάδων, αποδεικτικά στοιχεία, τεκμηριωμένα με λογιστικά και διοικητικά έγγραφα, για το ότι οι επιβληθείσες με την απόφαση χορηγήσεως υποχρεώσεις είχαν εκτελεστεί κανονικώς.

27 Με έγγραφο της 4ης Αυγούστου 1998, η προσφεύγουσα διαβίβασε στην Επιτροπή ανακεφαλαιωτικό πίνακα των συναφών με το σχέδιο δαπανών, αντίγραφο των αντιστοίχων τιμολογίων, σύντομη τεχνική έκθεση, καθώς και συνοπτική περιγραφή των εργασιών που εκπλήρωσαν ορισμένα πρόσωπα στο πλαίσιο εκτελέσεως του σχεδίου. Με το έγγραφο αυτό, η προσφεύγουσα ζητούσε να της επιτραπεί να υποβάλει προσωπικώς τη συναπτόμενη τεκμηρίωση, προκειμένου να προσκομίσει την απόδειξη της ορθής εκτελέσεως του σχεδίου. Με έγγραφο της 11ης Σεπτεμβρίου 1998, η Επιτροπή απέρριψε το αίτημα αυτό.

28 Στις 9 Δεκεμβρίου 1998, σύμφωνα με τις παρασχεθείσες από την Επιτροπή πληροφορίες, οι υπάλληλοι της Επιτροπής συνάντησαν τους διενεργούντες την έρευνα της Guardia di Finanza στο Cagliari, για να εκτιμήσουν την προσκομισθείσα από την προσφεύγουσα τεκμηρίωση. Η συνάντηση αυτή είχε σκοπό, αφενός, την εξακρίβωση ότι τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δαπανών που εφάρμοσαν οι ιταλικές αρχές συνάδουν προς την ισχύουσα κοινοτική κανονιστική ρύθμιση και, αφετέρου, τη σύγκριση των εγγράφων που διαβίβασε στην Επιτροπή η προσφεύγουσα με τα στοιχεία που διαπιστώθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας, για να εξακριβωθεί αν τα έγγραφα αυτά μπορούν να στοιχειοθετήσουν τις αμφιβολίες που διατυπώθηκαν στο έγγραφο κινήσεως της διαδικασίας εξετάσεως της 17ης Ιουνίου 1998.

29 Με απόφαση της 4ης Ιουνίου 1999 (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), η Επιτροπή κατέργησε τη συνδρομή του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού, που είχε χορηγηθεί στην προσφεύγουσα για το σχέδιο, και την υποχρέωσε να επιστρέψει το ποσό των 531 688 ευρώ που είχε ήδη εισπράξει, εντός προθεσμίας εξήντα ημερών από της κοινοποίησής της αποφάσεως. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα, με την από 4 Αυγούστου 1998 απάντησή της, δεν προέβαλε επιχειρήματα βάσει των οποίων δύνανται να αντικρουστούν τα συγκεκριμένα στοιχεία που επικαλέστηκε η Επιτροπή στο έγγραφο της 17ης Ιουνίου 1998. Η Επιτροπή κατέληξε ότι υπάρχουν οι ακόλουθες παρατυπίες:

«[...] στην προαναφερθείσα έκθεση της Guardia di Finanza, διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος δήλωσε και τεκμηρίωσε πλαστά περιστατικά και τιμολόγησε ανύπαρκτες πράξεις προκειμένου να εισπράξει κοινοτικούς πόρους χωρίς να δικαιούται: στην παρουσίαση του κόστους σχετικά με το σχέδιο η οποία απεστάλη στις υπηρεσίες της Επιτροπής, στις 22 Δεκεμβρίου 1995, και στα δικαιολογητικά έγγραφα που διαβιβάστηκαν, στις 28 Φεβρουαρίου 1996, ο δικαιούχος δήλωσε ότι το σύνολο του καταλογιστέου στο σχέδιο κόστους ανέρχεται σε 1 209 581 058 [ITL], ενώ το σύνολο του πραγματικού κόστους που διαπίστωσε η Guardia di Finanza είναι σε 386 971 677 [ITL].»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

30 Με δικόγραφο που κατέθεσε στο Πρωτοδικείο στις 9 Σεπτεμβρίου 1999, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

31 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, κάλεσε τους διαδίκους να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα και να υποβάλουν γραπτώς, πριν από την ημερομηνία της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, διευκρινίσεις όσον αφορά τις εθνικές διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν στην R. Zuliani, ως μοναδικό διαχειριστή της προσφεύγουσας. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν στα αιτήματα αυτά.

32 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν σε προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη δημόσια συνεδρίαση της 5ης Μαρτίου 2000.

33 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση

— επικουρικώς, να μειώσει το ποσό της επιδοτήσεως που πρέπει να αποδοθεί στην Επιτροπή, σε μικρότερο ποσό το οποίο θα προσδιοριστεί κατά τη διάρκεια της δίκης·

— να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

34 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει πλήρως την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Α — Επί του κυρίου αιτήματος

- 35 Προς στήριξη του κυρίου αιτήματός της, με σκοπό την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, η προσφεύγουσα προβάλλει διάφορους ισχυρισμούς που πρέπει να συνενωθούν και να εξεταστούν ως εξής: πρώτον, την παράλειψη προσήκουσας εξετάσεως της περιπτώσεως από την Επιτροπή, κατά παράβαση του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88· δεύτερον, την προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως· τρίτον, την πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών· τέταρτον, την ανεπαρκή αιτιολογία· πέμπτον, την παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και, έκτον, την παράβαση του άρθρου 24, παράγραφος 2, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 και της αρχής της αναλογικότητας.

Επί του λόγου που αντλείται από την παράλειψη προσήκουσας εξετάσεως της περιπτώσεως εκ μέρους της Επιτροπής

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 36 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν προέβη σε προσήκουσα εξέταση της περιπτώσεως, σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφοι 1 και 2, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88. Οι διατάξεις αυτές επιβάλλουν στην Επιτροπή να εκτιμήσει αυτοτελώς, πρώτον, αν τα στοιχεία που περιήλθαν στη γνώση της συνιστούν παρατυπίες υπό την έννοια του προαναφερθέντος άρθρου 24, κατόπιν, δεύτερον, αν τα στοιχεία αυτά μπορούν να επηρεάσουν τη φύση ή τις προϋποθέσεις εκτελέσεως του επιδίκου σχεδίου και να δικαιολογήσουν, ως εκ τούτου, μια από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 24 κυρώσεις.

37. Εν προκειμένω, κατόπιν της κοινοποίησης των πρακτικών, η Επιτροπή έπρεπε να προβεί σε αυτοτελή εξέταση των ληφθέντων μέτρων και του κόστους που προβάλλεται ότι είχε υπερεκτιμηθεί. Η Επιτροπή όμως, με το έγγραφο της 17ης Ιουνίου 1998, με το οποίο πληροφορούσε την προσφεύγουσα για την κίνηση της διαδικασίας εξέτασης, καθώς και με την προσβαλλόμενη απόφαση, παρέπεμψε απλώς στα στοιχεία που είχαν συλλέξει οι εθνικές αρχές στο πλαίσιο ενός φορολογικού ελέγχου. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι η Guardia di Finanza μπορεί μόνο να καταγράφει, στα πρακτικά της, προκειμένου να τα κοινοποιήσει στην εισαγγελία, τα πραγματικά στοιχεία που έχει συλλέξει, βάσει, μεταξύ άλλων, τεκμηριωμένων αποδείξεων και μαρτυριών, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της ως φορολογικής αστυνομίας. Εν προκειμένω, η Guardia di Finanza εκτίμησε διάφορα ζητήματα, παραδείγματος χάρη αν οι εργασίες που εκπλήρωσε ένας εργάτης εμπίπτουν ή δεν εμπίπτουν στην πραγματοποίηση ενός τόσο συνθέτου στοιχείου αναφυτεύσεως.
38. Η προσφεύγουσα προσέθεσε ότι η απόφαση αριθ. 187 του Tribunale di Cagliari, της 8ης Απριλίου 1999, περατώνουσα την ποινική δίκη, είχε αμγώς διαδικαστικό περιεχόμενο και δεν στηριζόταν σε καμία εξέταση των πραγματικών περιστατικών, οπότε δεν αποδείχθηκε η ενοχή της R. Zuliani, μοναδικού διαχειριστή της προσφεύγουσας.
39. Η προσφεύγουσα ζητεί να προσκομιστούν όλες οι εσωτερικές εκθέσεις, πρακτικά, λογιστικές και διοικητικές αναλύσεις, και υπομνήματα της Επιτροπής, τα οποία αποτελούν τα προκαταρκτικά έγγραφα της προσβαλλομένης αποφάσεως.
40. Η Επιτροπή δεν δέχεται ότι τα πρακτικά της παρείχαν όλα τα απαραίτητα στοιχεία εκτιμήσεως για την εφαρμογή του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88. Η Επιτροπή εξακριβώσε συγκεκριμένα, κατά τη συνάντηση της 9ης Δεκεμβρίου 1998 με τους διενεργούντες την έρευνα της Guardia di Finanza, ότι ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε βάσει κριτηρίων εκτιμήσεως που συνάδουν προς το κοινοτικό δίκαιο, όπως επιβεβαιώνει η έκθεση αποστολής που καταρτίστηκε αυθημερόν, την οποία ανέφερε η καθής κατά τη διάρκεια της επ' ακροατηρίου συζητήσεως. Η Επιτροπή προέβη σε εμπεριστατωμένη εξέταση των διαφόρων τιμολογίων και των κρισίων για την υπόθεση λογιστικών εγγράφων.

- 41 Τέλος, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι οι επίδικες παρατυπίες επιβεβαιώθηκαν με την απόφαση 698 του Corte d'appello di Cagliari (Εφετείο του Cagliari) της 24ης Οκτωβρίου 2001, η οποία έθεσε τέλος στην ποινική διαδικασία που είχε κινηθεί, για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, κατά του κ. Liogi.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 42 Εκ προοιμίου, επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται η εξέταση, εκ μέρους της Επιτροπής, του αν οι ενδεχόμενες παρατυπίες που διέπραξε ο δικαιούχος κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, ενόψει των προϋποθέσεων από τις οποίες η απόφαση χορηγήσεως εξαρτά την καταβολή της συνδρομής αυτής, δικαιολογούν, δυνάμει του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88, μείωση, αναστολή ή κατάργηση της συνδρομής.

- 43 Όσον αφορά τον έλεγχο της τηρήσεως των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων των δικαιούχων της συνδρομής, το άρθρο 23 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88, με τίτλο «Δημοσιονομικός έλεγχος», θεσπίζει ένα σύστημα στενής συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών (βλ., όσον αφορά παραδείγματος χάρι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, την απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1999, T-126/97, Sonasa κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-2793, σκέψη 52, και την αναφερόμενη εκεί νομολογία).

- 44 Έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε ελέγχους «με την επιφύλαξη των ελέγχων που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις». Επιπλέον, σύμφωνα με την ίδια αυτή διάταξη, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και η Επιτροπή κοινοποιούν αμοιβαία, χωρίς καθυστέρηση, όλες τις προσήκουσες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των πραγματοποιηθέντων ελέγχων. Εξάλλου, εν προκειμένω, στο παράρτημα II, παράγραφος 5, της αποφάσεως χορηγήσεως διευκρινίζεται ρητώς ότι η Επιτροπή επιφυλάσσεται να ζητήσει την εκτέλεση των δημοσιονομικών ελέγχων από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους ή ανεξάρτητο οργανισμό. Τέλος, η καθής ορθώς επισημαίνει ότι το

σύστημα ελέγχου της χρησιμοποίησης των κοινοτικών χρηματοδοτικών συνδρομών στηριζόμενα στη συνεργασία της Επιτροπής και των αρμοδίων εθνικών αρχών, που υποχρεούνται να την επικουρούν στην εκπλήρωση της αποστολής της, δυνάμει του άρθρου 10 ΕΚ.

- 45 Στο πλαίσιο αυτό, όταν οι εθνικές αρχές προβαίνουν σε ενδελεχή έλεγχο της τηρήσεως των χρηματοδοτικών υποχρεώσεων του δικαιούχου κοινοτικής επιδοτήσεως, η Επιτροπή μπορεί νομίμως να στηριχθεί στις εμπειριστατωμένες πραγματικές διαπιστώσεις τους και να καθορίσει βάσει αυτών αν μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη παρατυπιών που δικαιολογούν την επιβολή κυρώσεως βάσει του άρθρου 24, παράγραφος 2, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88. Η Επιτροπή δεν μπορεί να υποχρεωθεί να προβεί σε νέα έρευνα, όπως δέχεται εξάλλου ρητώς η προσφεύγουσα. Πράγματι, η επανάληψη της έρευνας αυτής στερεί κάθε πρακτικής αποτελεσματικότητας τη συνεργασία με τις εθνικές αρχές και αντίκειται στην αρχή της ορθής διοικήσεως.
- 46 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα προσάπτει στην καθής ότι απλώς επιβεβαίωσε τις διαπιστώσεις και εκτιμήσεις που φέρεται ότι πραγματοποίησε η Guardia di Finanza για λόγους δημοσιονομικού ελέγχου, αντί να προβεί σε αυτοτελή εκτίμηση — αφού συγκεντρώσει τις παρατηρήσεις των εθνικών αρχών στα πλαίσια της συνεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 1, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 — όσον αφορά το περιεχόμενο των προβαλλομένων παρατυπιών και την επίπτωσή τους στην εκτέλεση των ουσιωδών υποχρεώσεων που είναι εγγενείς στην εκτέλεση του σχεδίου.
- 47 Η αιτίαση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Πράγματι, προκύπτει ρητώς από τα πρακτικά (μεταξύ άλλων από τις σελίδες 2 και 25 έως 27) ότι ο διενεργηθείς από την Guardia di Finanza έλεγχος σκοπούσε ακριβώς να εξακριβώσει αν η επιδότηση του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού, χορηγηθείσα για την πραγματοποίηση του σχεδίου, λαμβανόταν κατά παράβαση του άρθρου 8, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 4256/88, και όχι να αποκαλύψει την ύπαρξη ενδεχομένων φοροδιαφυγών, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Επιπλέον, από την ανάλυση των πρακτικών φαίνεται

ότι η Guardia di Finanza προέβη στις διαπιστώσεις της κατόπιν ενδελεχούς και συστηματικού ελέγχου του δηλωθέντος κόστους και του κόστους που πράγματι επιβάρυνε την προσφεύγουσα, όσον αφορά τα διάφορα κεφάλαια των δαπανών που αναφέρονται στην απόφαση χορηγήσεως.

48 Στο πλαίσιο αυτό, ορθώς η Επιτροπή βασίστηκε, στο έγγραφο της 17ης Ιουνίου 1998, με το οποίο κοινοποιούσε στην προσφεύγουσα την κίνηση της διαδικασίας εξέτασης του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88, επί των καταγραφείσων στα πρακτικά διαπιστώσεων, που αποκάλυπταν ορισμένα κρισιμα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού πραγματικά περιστατικά. Πράγματι, με το έγγραφο αυτό, η Επιτροπή τόνισε ότι τα στοιχεία που μπορεί να συνιστούν παρατυπίες υπό την έννοια του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 προκύπτουν από τη σύγκριση, στην οποία προέβη η Guardia di Finanza, των δαπανών που προβάλλεται ότι είχαν πραγματοποιηθεί στις 22 Δεκεμβρίου 1995 με τα δικαιολογητικά έγγραφα που κοινοποιήθηκαν από την καθής στις 28 Φεβρουαρίου 1996.

49 Στο πλαίσιο της εκτιμήσεως των προαναφερθέντων στοιχείων, η Επιτροπή νομίμως εξακρίβωσε, αφενός, κατά τη συνάντηση της 9ης Δεκεμβρίου 1998 με τους διενεργούντες την έρευνα της Guardia di Finanza, μόνον αν ο έλεγχός τους είχε πραγματοποιηθεί βάσει κριτηρίων εκτιμήσεως που συνάδουν προς το εφαρμοστέο κοινοτικό δίκαιο και, αφετέρου, αν βάσει των ούτως συλλεγέντων εκ μέρους της Guardia di Finanza αποδεικτικών στοιχείων μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη παρατυπιών υπό την έννοια του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88, λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων που υπέβαλε η προσφεύγουσα με το έγγραφο της 4ης Αυγούστου 1998.

50 Επιπλέον, ως προς το επιχείρημα της προσφεύγουσας, ότι η ευθύνη της δεν στοιχειοθετείται με την απόφαση αριθ. 187 του Tribunale di Cagliari της 8ης Απριλίου 1999, αρκεί η διαπίστωση ότι η προσβαλλομένη απόφαση, εκδοθείσα μετά τη λήξη της ποινικής διαδικασίας που είχε κινηθεί κατά της R. Zuliani ως μοναδικού διαχειριστή της προσφεύγουσας εταιρίας, για τους ίδιους λόγους και την ίδια παράβαση του κοινοτικού δικαίου, δεν αντιφάσκει με την απόφαση αυτή που έχει αμιγώς διαδικαστικό περιεχόμενο.

- 51 Επομένως, ο λόγος που αντλείται από την παράλειψη προσήκουσας εξετάσεως της περιπτώσεως εκ μέρους της Επιτροπής, υπό την έννοια του άρθρου 24, παράγραφος 1, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, χωρίς να χρειάζεται να διαταχθεί η προσκόμιση των προπαρασκευαστικών εγγράφων που ζητεί η προσφεύγουσα.

Επί του λόγου που αντλείται από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 52 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δεν μπόρεσε να υποβάλει παρατηρήσεις επί των στοιχείων που στρέφονταν εναντίον της. Πράγματι, με το έγγραφο της 17ης Ιουνίου 1998, με το οποίο της κοινοποιήθηκε η κίνηση της διαδικασίας εξετάσεως του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88, με το οποίο καλούνταν να προσκομίσει την απόδειξη της ορθής εκπληρώσεως των υποχρεώσεών της, η Επιτροπή αναφέρθηκε μόνο γενικώς στα πρακτικά. Η Επιτροπή παρέλειψε να επισημάνει τα στοιχεία που θεωρούσε ότι απεδείκνυαν ότι η προσφεύγουσα δεν είχε εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της.
- 53 Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έκανε δεκτό το αίτημά της να σχολιάσει, κατά τη διάρκεια συναντήσεως με τις αρμόδιες υπηρεσίες, τα έγγραφα που της είχε διαβιβάσει με έγγραφο της 4ης Αυγούστου 1998, για να δικαιολογήσει την ορθή εκτέλεση του σχεδίου. Η πραγματοποίηση της συναντήσεως αυτής θα είχε επιτρέψει στην προσφεύγουσα, αφενός, να λάβει διευκρινίσεις όσον αφορά τα στοιχεία που στρέφονταν εναντίον της και, αφετέρου, να υποστηρίξει την άποψή της όσον αφορά τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή έκρινε ότι βάσει των προαναφερθέντων εγγράφων δεν αποδεικνύεται η ορθή εκτέλεση του σχεδίου.

- 54 Η Επιτροπή κρίνει ότι έγινε ακρόαση της προσφεύγουσας επί του συνόλου των παρατυπιών που της προσάπτονται.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 55 Σύμφωνα με τη νομολογία, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας, στο πλαίσιο οποιασδήποτε διαδικασίας που κινείται εναντίον ενός προσώπου και είναι ικανή να καταλήξει σε βλαπτική γι' αυτό πράξη, συνιστά θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου και πρέπει να διασφαλίζεται, ακόμη και εν απουσία ειδικής κανονιστικής ρυθμίσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Οκτωβρίου 1996, C-32/95 P, Επιτροπή κατά Lisrestal κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-5373, σκέψη 21).

- 56 Εν προκειμένω, από τον φάκελο της υποθέσεως προκύπτει ότι έγινε ακρόαση της προσφεύγουσας σε τακτά χρονικά διαστήματα πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, ως προς το σύνολο των αιτιάσεων που της προσάπτονται.

- 57 Πράγματι, στο έγγραφο της 17ης Ιουνίου 1998, η Επιτροπή ανέφερε σαφώς ότι τα στοιχεία που προέκυψαν από τα πρακτικά — τα οποία είχαν κοινοποιηθεί στην προσφεύγουσα και εξέθεταν σαφώς τα πραγματικά περιστατικά που της προσάπτονταν — μπορεί να αποτελούν παρατυπίες, υπό την έννοια του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88, και να δικαιολογήσουν ενδεχομένως την κατάργηση της επίδικης χρηματοδοτικής συνδρομής και την επιστροφή των ήδη καταβληθέντων ποσών. Η Επιτροπή ανέφερε ρητώς δύο είδη παρατυπιών, δηλαδή, αφενός, τη σημαντική διαφορά μεταξύ του κόστους που δήλωσε ο δικαιούχος μέχρι τον Δεκέμβριο του 1995 (1 209 581 058 ITL) και του πραγματικού κόστους του σχεδίου, όπως αποδείχθηκε κατόπιν του ελέγχου της Guardia di Finanza (386 971 677 ITL) και, αφετέρου, τη δήλωση πλασματικού κόστους, τεκμηριωμένη με τιμολόγια που αφορούσαν ανύπαρκτες πράξεις, με σκοπό να ληφθεί παρανόμως η κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή.

- 58 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα — την οποία χρησιμοποίησε με το έγγραφο της 4ης Αυγούστου 1998 — να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της ως προς όλες τις παρατυπίες που της προσάπτονταν εντός της συναφώς ταχθείσας προθεσμίας στο έγγραφο της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 1998. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν υποχρεούνταν να της δώσει τη δυνατότητα να υποβάλει μεταγενέστερα προφορικές παρατηρήσεις.
- 59 Κατά συνέπεια, ο λόγος που στηρίζεται στην προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του λόγου που αντλείται από την πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών

- 60 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η προσβαλλομένη απόφαση πάσχει από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών όσον αφορά τα δύο είδη των διαπιστωθεισών παρατυπιών, δηλαδή τις δηλώσεις του κόστους που προβάλλεται ότι δεν καταλογίζεται στην εκτέλεση του σχεδίου, καθώς και τις δηλώσεις σχετικά με προδήλως μη υφιστάμενες παροχές.

1. Μη καταλογιστέο κόστος

- 61 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τις διαπιστώσεις της Guardia di Finanza ως προς το κόστος που δεν αφορά την πραγματοποίηση του σχεδίου, όπως τις δαπάνες προσωπικού, τις δαπάνες σχετικά με τη μίσθωση θερμοκηπίων και την αμοιβή συμβούλου, του κ. Salvago.

α) Δαπάνες σχετικά με το προσωπικό και τη μίσθωση θερμοκηπίων

- 62 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, για να καταγγείλουν τον προβαλλόμενο λανθασμένο και κατά προσέγγιση καταλογισμό των δαπανών σχετικά με το προσωπικό, οι εθνικές αρχές στηρίχθηκαν αποκλειστικά στις δηλώσεις που συνέλεξαν από τους μισθωτούς της προσφεύγουσας, οι οποίοι δεν μπορούσαν να κρίνουν τον αριθμό των ωρών που αφιερώθηκαν στις δραστηριότητες που είχαν σχέση με το σχέδιο, λαμβανομένης υπόψη της ποικιλίας των δραστηριοτήτων αυτών και της χρονικής διαρθρώσεώς τους. Ομοίως, οι διαπιστώσεις ότι η προσφεύγουσα συνυπολόγισε παρατύπως στο σχέδιο δαπάνες σχετικά με τα θερμοκήπια και με άλλα γεωργικά υλικά στηρίζονται αποκλειστικά σε δηλώσεις των μισθωτών της προσφεύγουσας. Οι έλεγχοι με διασταύρωση πληροφοριών που πραγματοποίησε κατ' αυτόν τον τρόπο η Guardia di Finanza για να διαπιστώσει τις φορολογικές παρατυπίες δεν συνιστούν επαρκές αποδεικτικό στοιχείο για να καταδειχθεί ότι οι επίδικες δαπάνες δεν καταλογίζονται στην πραγματοποίηση του σχεδίου.
- 63 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή. Ισχυρίζεται ότι ο καταλογισμός των δαπανών του προσωπικού που έγινε στα πρακτικά είναι εξαιρετικά ακριβής και λεπτομερής.
- 64 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η προσφεύγουσα δεν προσκομίζει κανένα αποδεικτικό στοιχείο, βάσει του οποίου μπορούν να αμφισβητηθούν οι καταγραφείσες στα πρακτικά διαπιστώσεις. Ειδικότερα, τα δικαιολογητικά έγγραφα που προσκόμισε η προσφεύγουσα ως παράρτημα στο από 4 Αυγούστου 1998 έγγραφό της προς την Επιτροπή δεν παρέχουν συναφώς καμία συγκεκριμένη και εμπειριστατωμένη πληροφορία.
- 65 Περαιτέρω, δεν μπορεί να προσαφθεί στις εθνικές αρχές ότι βασίστηκαν στις δηλώσεις των ενδιαφερομένων υπαλλήλων. Πράγματι, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, βάσει του ίδιου του σκοπού του σχεδίου και του

συγκεκριμένου αντικειμένου των διαφόρων υποσχεδίων μπορούν ευκόλως να καθορισθούν οι δραστηριότητες σχετικά με την εκτέλεσή τους. Υπό τις συνθήκες αυτές, εφόσον η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα έγγραφο — όπως τα δελτία παρουσίας σχετικά με τις ώρες ή τις ημέρες εργασίας που απασχολήθηκε κάθε εργάτης στο πλαίσιο του σχεδίου — βάσει του οποίου μπορεί να αξιολογηθεί ποσοτικά ο χρόνος που αφιέρωσε το προσωπικό της στο σχέδιο, η Guardia di Finanza ορθώς πραγματοποίησε τους δικούς της υπολογισμούς, βάσει, μεταξύ άλλων, των μαρτυριών που περισυνέλεξε από τους εργαζομένους.

- 66 Όσον αφορά τις δαπάνες σχετικά με τη μίσθωση θερμοκηπίων και άλλων γεωργικών υλικών, αρκεί η διαπίστωση ότι, όχι μόνον δεν τεκμηριώνεται η αιτίαση της προσφεύγουσας, αλλά, εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν καθόρισε το ποσό των συναφών δαπανών, των επιδίκων θερμοκηπίων και γεωργικών υλικών.

β) Αμοιβή του κ. Salvago

- 67 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η άποψη ότι η εισπραχθείσα από τον κ. Salvago αμοιβή (37 950 000 ITL) δεν καταλογίζεται στο σχέδιο, αντικρούεται από το γεγονός ότι ο κ. Salvago προσελήφθη μόνο, σύμφωνα με την άποψη της προσφεύγουσας, στο πλαίσιο εκτέλεσεως του σχεδίου, για χρονική περίοδο που συνέπιπτε με τη διάρκεια του σχεδίου. Ο ενδιαφερόμενος επιβεβαίωσε εξάλλου ότι η δραστηριότητά του στην επιχείρηση της προσφεύγουσας αφορούσε κυρίως, και όχι αποκλειστικώς, την πραγματοποίηση του σχεδίου. Ο κ. Salvago έδωσε νέα γραπτή μαρτυρία συναφώς, με ημερομηνία 13 Μαρτίου 2000, κατόπιν αιτήσεως της προσφεύγουσας, την οποία η προσφεύγουσα υπέβαλε ως παράρτημα 5 του υπομνήματος αντικρούσεως.

- 68 Εκ προοιμίου, η Επιτροπή αμφισβητεί, βάσει του άρθρου 48, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, την προσκόμιση εκ μέρους της προσφεύγουσας της από 13 Μαρτίου 2000 δηλώσεως του κ. Salvago. Επί της ουσίας, η Επιτροπή απορρίπτει την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας.

69 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο βάσει του οποίου μπορούν να ανατραπούν τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων στηρίχθηκε η Guardia di Finanza για να καταλήξει ότι η αμοιβή αυτή δεν καταλογίζεται στην πραγματοποίηση του σχεδίου. Τα αποδεικτικά αυτά στοιχεία είναι: πρώτον, η ένορκη κατάθεση του κ. Salvago ότι του είχε ανατεθεί η παροχή τεχνικών και διοικητικών συμβουλών γενικού χαρακτήρα, σχετικά με την οργάνωση και τη διαχείριση της επιχειρήσεως, όπως οι δημόσιες συμβάσεις, οι σχέσεις με άλλες εταιρίες και η διαχείριση των παραγγελιών· δεύτερον, το έγγραφο προσλήψεως του κ. Salvago, της 24ης Σεπτεμβρίου 1992, που δεν περιελάμβανε καμία μνεία στο σχέδιο, και, τρίτον, η δήλωση του ενδιαφερομένου ότι η προσφεύγουσα του ζήτησε να προσθέσει ρητή αναφορά στο σχέδιο στα τιμολόγια των αμοιβών του.

70 Το από 13 Μαρτίου 2000 έγγραφο του κ. Salvago, το οποίο είναι μεταγενέστερο της υποβολής της παρούσας προσφυγής και έχει σχέση με τη διαφωνία των διαδίκων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υποβλήθηκε καθυστερημένα υπό την έννοια του άρθρου 48, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο δίνει ρητώς στους διαδίκους τη δυνατότητα να προτείνουν αποδεικτικά μέσα προς στήριξη της επιχειρηματολογίας τους με τα υπομνήματα απαντήσεως και ανταπαντήσεως. Παρ' όλ' αυτά, το έγγραφο αυτό δεν μπορεί να θέσει σε αμφισβήτηση τις προαναφερθείσες διαπιστώσεις. Πράγματι, ο ενδιαφερόμενος δεν επανέρχεται στη δήλωσή του ενώπιον της Guardia di Finanza, από την οποία προκύπτει ότι η δραστηριότητά του στην επιχείρηση της προσφεύγουσας κατά την υπό κρίση περίοδο είχε στην πραγματικότητα ελάχιστη σχέση με το σχέδιο. Παραδείγματος χάρι, ο ενδιαφερόμενος κοινοποιεί απλώς ορισμένα καθήκοντα που άσκησε σε σχέση με το σχέδιο αυτό. Εν πάση περιπτώσει, τέτοιου είδους μαρτυρία, καταρτισθείσα κατόπιν αιτήσεως της προσφεύγουσας, περίπου επτά χρόνια μετά τα πραγματικά περιστατικά, δεν μπορεί να ανατρέψει τα συγκεκριμένα και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη σκέψη.

71 Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν κατέδειξε ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών, ειειδή, στην προσβαλλομένη απόφαση, στηρίχθηκε επί των καταγραφείσων στα πρακτικά διαπιστώσεων ως προς τις δαπάνες σχετικά με το προσωπικό και τις αμοιβές του κ. Salvago.

2. Τα φερόμενα ως πλασματικά έξοδα

- 72 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι όντως πραγματοποίησε τα δηλωθέντα έξοδα που έχουν σχέση: α) με τη μίσθωση δύο ακινήτων για τις ανάγκες του σχεδίου, δυνάμει των συμβάσεων μισθώσεως που συνήψε στις 10 Οκτωβρίου 1993 με την κ. Floris και τον κ. Lioi αντίστοιχως· β) με τη μίσθωση ενός εκσκαφέα που ανήκει στην εταιρία AGR.IN.TEC Srl για να πραγματοποιήσει τις εργασίες μεταθέσεως χώματος· γ) με διάφορες προμήθειες που προορίζονταν για τις φυτείες.

α) Μισθώσεις ακινήτων

- 73 Πρώτον, όσον αφορά τις δαπάνες ύψους 20 000 000 ITL, σχετικά με τη μίσθωση δύο ακινήτων που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο κ. Lioi είχε το δικαίωμα διαθέσεως των ακινήτων αυτών, ως εντολοδόχος του ιδιοκτήτη τους, δυνάμει ειδικής εξουσιοδοτήσεως της 25ης Μαρτίου 1993. Με την ιδιότητα αυτή, είχε αποκτήσει τα εν λόγω ακίνητα εν μέρει επ' ονόματί του και εν μέρει επ' ονόματι της AGR.IN.TEC Srl, της οποίας ήταν ο μόνος διαχειριστής.
- 74 Συναφώς, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι τα επίδικα ακίνητα αναφέρονται εσφαλμένως στα πρακτικά, λόγω σφάλματος μεταγραφής του αριθμού του κτηματολογίου στις συμβάσεις μισθώσεως που συνήφθησαν, στις 10 Οκτωβρίου 1993, μεταξύ του κ. Lioi και της προσφεύγουσας.
- 75 Επικουρικώς, η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, εν πάση περιπτώσει, η νομοτύπως μεταγραφείσα σύμβαση μισθώσεως της δημιούργησε ένα πραγματικό κόστος σε βάρος της, ανεξαρτήτως των προβλημάτων που συνδέονται με την ιδιοκτησία των ακινήτων, τα οποία δεν ασκούν επιρροή εν προκειμένω.

- 76 Οι ισχυρισμοί της Επιτροπής, ότι ένα από τα ακίνητα αυτά προοριζόταν για αμπελοκαλλιέργεια, στηρίζονται σε εσφαλμένη ανάγνωση του κτηματολογίου.
- 77 Η Επιτροπή αμφισβητεί, δυνάμει του άρθρου 48, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας την προσκόμιση της ειδικής εξουσιοδότησεως του κ. Liofi, η οποία πραγματοποιήθηκε από την προσφεύγουσα στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως. Περαιτέρω, η Επιτροπή τονίζει ότι η εξουσιοδότηση αυτή δεν καταδεικνύει ότι τα εν λόγω ακίνητα αγοράστηκαν από τον κ. Liofi και την AGR.IN.TEC Srl. Η AGR.IN.TEC Srl δεν αναφέρεται εξάλλου σε καμία από τις δύο συμβάσεις μισθώσεως που προσκόμισε η προσφεύγουσα.
- 78 Προκαταρκτικώς, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τα πρακτικά, οι δαπάνες αυτές αφορούν τα ετήσια μισθώματα 10 000 000 ITL που καθορίζονται στις συμβάσεις μισθώσεως που συνήψε η προσφεύγουσα με τον κ. Liofi, αφενός, και με την κ. Floris, μητέρα του κ. Liofi, αφετέρου.
- 79 Όσον αφορά αυτές τις συμβάσεις μισθώσεως, η προσφεύγουσα νομοτύπως προσκόμισε, κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, ειδική εξουσιοδότηση υπέρ του κ. Liofi, για να τεκμηριώσει την άποψη που προέβαλε με το υπόμνημα απαντήσεως ότι ο κ. Liofi είχε πράγματι το δικαίωμα διαθέσεως των εν λόγω ακινήτων, το οποίο φέρεται ότι είχε αποκτήσει από τους αδελφούς Deledda. Πράγματι, η προσκόμιση του εγγράφου αυτού, που αναφέρεται στη διαφωνία των διαδίκων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έγινε καθυστερημένα υπό την έννοια του άρθρου 48, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο δίνει ρητώς στους διαδίκους τη δυνατότητα να προτείνουν αποδεικτικά μέσα προς στήριξη της επιχειρηματολογίας τους με τα υπομνήματα απαντήσεως και ανταπαντήσεως.
- 80 Παρ' όλ' αυτά, όσον αφορά τα ακίνητα για τα οποία ο κ. Liofi έλαβε την προαναφερθείσα εξουσιοδότηση, οι συμβάσεις μισθώσεως που προσκόμισε η προσφεύγουσα αναφέρουν εντελώς διαφορετικούς αριθμούς κτηματολογίου από αυτούς που περιλαμβάνονται στην εξουσιοδότηση. Εφόσον η προσφεύγουσα δεν προέβαλε συναφώς κανένα πληροφοριακό στοιχείο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάρχει απλώς σφάλμα στη μεταγραφή των συμβάσεων μισθώσεως, το οποίο επικαλέστηκε η προσφεύγουσα.

- 81 Συναφώς, έχει πράγματι σημασία να τονιστεί ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε κανένα αποδεικτικό στοιχείο κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας και κατόπιν ενώπιον του Πρωτοδικείου, βάσει του οποίου αποδεικνύεται ότι τα δύο ακίνητα που φέρεται ότι μίσθωσε η προσφεύγουσα χρησιμοποιήθηκαν πράγματι στο πλαίσιο του σχεδίου. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα πληροφοριακό στοιχείο βάσει του οποίου μπορεί να τεθεί εν αμφιβολία η καταγραφείσα στα πρακτικά διαπίστωση, ότι το ακίνητο που φέρεται ότι μίσθωσε η προσφεύγουσα από την κ. Floris χρησιμοποιούνταν για αμπελοκαλλιέργεια.
- 82 Εξάλλου, ακόμη και αν υποτεθεί ότι ο κ. Liori απέκτησε τα δύο ακίνητα που αφορά η ειδική εξουσιοδότηση, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, από τους αδελφούς Deledda για ποσό 120 000 000 ITL — πράγμα το οποίο δεν αποδεικνύεται επαρκώς με τις επιταγές που εκδόθηκαν από την AGR.IN.TEC Srl επ' ονόματι των αδελφών Deledda —, το γεγονός αυτό και μόνον δεν αρκεί για να αποδείξει το υποστατό της μισθώσεως των ιδίων αυτών ακινήτων από την προσφεύγουσα και τη χρησιμοποίησή τους στο πλαίσιο του σχεδίου, εφόσον δεν υπάρχει συναφώς το παραμικρό αποδεικτικό στοιχείο.
- 83 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα δεν προέβαλε κανένα σοβαρό στοιχείο βάσει του οποίου μπορεί να υποτεθεί ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών στηριζόμενη, στην προσβαλλομένη απόφαση, επί της καταγραφείσας στα πρακτικά διαπιστώσεως ότι οι δαπάνες σχετικά με την προσβαλλομένη μίσθωση των δύο αυτών ακινήτων είναι πλασματικές.

β) Μίσθωση εκσκαφέα

- 84 Αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της καθής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η AGR.IN.TEC Srl διέθετε πράγματι έναν εκσκαφέα, τον οποίο εκμίσθωσε στην προσφεύγουσα. Ιδιοκτήτης του εκσκαφέα είναι ένας από τους συνεταίρους της AGR.IN.TEC Srl.

85 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η άποψη αυτή δεν είναι τεκμηριωμένη.

86 Αρκεί η διαπίστωση ότι η άποψη της προσφεύγουσας ότι το μηχάνημα αυτό είχε τεθεί στη διάθεση της AGR.IN.TEC Srl από έναν εκ των συνεταιριών της, δεν τεκμηριώθηκε από κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Επιπλέον, οι πραγματοποιηθείσες από την Guardia di Finanza διαπιστώσεις (πρακτικά, σ. 15) επιβεβαιώνουν τον πλασματικό χαρακτήρα της μισθώσεως αυτής.

γ) Προμήθειες γεωργικών ειδών

87 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, για να συναχθεί ο πλασματικός χαρακτήρας των δαπανών που αφορούν την προμήθεια κοπριάς αιγός, φυτικού χώματος, τύρφης, κοπροχώματος, θυσσάνων αγρωστωδών, μοσχευμάτων και αυτοχθόνων θαμνοειδών για συνολικό ποσό 115 065 600 ITL (ήτοι 59 426 ευρώ), η Επιτροπή στηρίζεται αποκλειστικά, αφενός, στις δηλώσεις των εργαζομένων της προσφεύγουσας που συνέλεξε η Guardia di Finanza και, αφετέρου, στην έκθεση πραγματογνωμοσύνης που πραγματοποίησε γεωπόνος πραγματογνώμων τον οποίο όρισε η Procura di Cagliari (εισαγγελία του Cagliari).

88 Ο πραγματογνώμων αυτός όμως δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι τα εν λόγω ακίνητα χρησιμοποιούνταν για την καλλιέργεια περίπου 75 ειδών φυτών παραχθέντων από σπορά ή μόσχευμα. Για τις απαραίτητες διαδοχικές πράξεις μεταφυτεύσεως χρειάστηκε να χρησιμοποιηθούν οι επίδικες προμήθειες. Περαιτέρω, η έντονη κλίση του εδάφους και η διάβρωση από τη βροχή εξηγούν ότι από την ανάλυση του εδάφους δεν θα προέκυπτε κανένα ίχνος τύρφης ή οργανικού λιπάσματος. Τέλος, η πραγματοποιηθείσα από τον καθηγητή Segale πραγματογνωμοσύνη, κατόπιν αιτήσεως της προσφεύγουσας, επιβεβαιώνει ότι οι επίδικες δαπάνες πρέπει πράγματι να καταλογιστούν στο σχέδιο.

- 89 Κατ' αρχάς, η Επιτροπή αμφισβητεί, δυνάμει του άρθρου 48, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το παραδεκτό της εκθέσεως του καθηγητή Segale, την οποία προσκόμισε η προσφεύγουσα στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως. Η Επιτροπή αντιτάσσει στη συνέχεια ότι τα τιμολόγια της επιχειρήσεως Liofi, όσον αφορά την προμήθεια κοπριάς αιγός, φυτικού χώματος, τύρφης, κοπροχώματος, θυσσάνων αγρωστωδών, μοσχευμάτων και αυτοχθόνων ειδών θαμνοειδών, δεν αντιστοιχούν σε πραγματικές παροχές.
- 90 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι είναι καλώς τεκμηριωμένες οι καταγραφείσες στα πρακτικά διαπιστώσεις ότι τα τιμολόγια της επιχειρήσεως Liofi (συνολικού ύψους 115 065 600 ITL, ήτοι 59 426 ευρώ), όσον αφορά την προμήθεια κοπριάς αιγός, φυτικού χώματος, τύρφης, κοπροχώματος, θυσσάνων αγρωστωδών, μοσχευμάτων και αυτοχθόνων ειδών θαμνοειδών, δεν αντιστοιχούν σε πραγματικές παροχές. Συναφώς, οι καταθέσεις των εργαζομένων της προσφεύγουσας που καταγράφηκαν στα πρακτικά είναι σαφείς, ακριβείς και συγκλίνουσες. Όλοι οι μάρτυρες δήλωσαν ότι οι σπόροι και τα μοσχεύματα δεν αγοράστηκαν αλλά περισυλλέχθηκαν ελευθέρως και δωρεάν, όπως επισημαίνει κατά τα λοιπά η προσφεύγουσα στην τεχνική έκθεση που απέστειλε στην Επιτροπή. Οι δηλώσεις αυτές συνάδουν εξάλλου με την περιγραφή του σχεδίου στην απόφαση χορηγήσεως. Περαιτέρω, οι μάρτυρες επιβεβαίωσαν ότι δεν χρησιμοποιήθηκε ποτέ κοπριά αιγός, διότι υπήρχε κίνδυνος να κάψει τις ρίζες των φυτών, οι δε παραδόσεις τύρφης και φυτικού χώματος, συσκευασμένες σε σάκους, προέρχονταν από επιχειρήσεις εκτός Σαρδηνίας και όχι από την επιχείριση που είχε εκδώσει τα σχετικά τιμολόγια.
- 91 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι πειστικές οι εξηγήσεις που προσκόμισε η προσφεύγουσα, όσον αφορά τη μη ύπαρξη ιχνών τύρφης και οργανικού λιπάσματος στα εδάφη, η οποία διαπιστώθηκε κατά την πραγματογνωμοσύνη που πραγματοποιήθηκε κατόπιν αιτήσεως της Procura di Cagliari. Πράγματι, σύμφωνα με την έκθεση πραγματογνωμοσύνης του καθηγητή Segale, της 28ης Μαρτίου 2000, οι εξηγήσεις αυτές υποθέτουν ότι 1,70 μέτρα τύρφης και 40 εκατοστά κοπριάς μπορούν πράγματι να εξαφανιστούν λόγω της διαβρώσεως από τη βροχή. Ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι μπορεί να υποστηριχθεί η περίπτωση αυτή, δεν αποδεικνύεται ότι η προσφεύγουσα πράγματι υπέστη τις καταλογισθείσες στο σχέδιο δαπάνες ή ότι τα υλικά χρησιμοποιήθηκαν σαφώς για την πραγματοποίηση του σχεδίου.

- 92 Εξάλλου, η έκθεση πραγματογνωμοσύνης του καθηγητή Segale, η οποία είναι μεταγενέστερη της υποβολής της προσφυγής και, ως εκ τούτου, νομοτύπως προσκομίστηκε από την προσφεύγουσα στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, δεν περιλαμβάνει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο βάσει του οποίου μπορεί να απορριφθούν οι καταγραφείσες στα πρακτικά διαπιστώσεις όσον αφορά τον πλασματικό χαρακτήρα των επιδίκων δαπανών.
- 93 Επομένως, η Επιτροπή στηριζόμενη, στην προσβαλλομένη απόφαση, στις διαπιστώσεις της Guardia di Finanza σχετικά με τις επίδικες προμήθειες γεωργικών ειδών, δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών.
- 94 Για όλους αυτούς τους λόγους, ο λόγος που αντλείται από την πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του λόγου που αντλείται από τη μη επαρκή αιτιολογία

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 95 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από την προσβαλλομένη απόφαση έπρεπε να προκύπτουν σαφώς οι λόγοι που δικαιολογούν την κατάργηση της συνδρομής. Αφενός, όμως, από την απόφαση αυτή δεν μπορούν να προσδιοριστούν οι αιτιάσεις κατά της προσφεύγουσας. Αφετέρου, η απόφαση δεν περιλαμβάνει καμία εξήγηση σχετικά με τους λόγους που οδήγησαν την Επιτροπή να μη δεχθεί την αποδεικτική ισχύ των εγγράφων που προσκόμισε η προσφεύγουσα.

- 96 Πράγματι, ούτε από την προσβαλλομένη απόφαση ούτε από το από 17 Ιουνίου 1998 έγγραφο της Επιτροπής που πληροφορούσε την προσφεύγουσα για την κίνηση της διαδικασίας εξετάσεως, δεν μπορούν να προσδιοριστούν οι συγκεκριμένες αιτιάσεις κατά της προσφεύγουσας. Η προσβαλλομένη απόφαση (έβδομη και όγδοη αιτιολογική σκέψη) αναφέρει εσφαλμένως ότι, με το από 17 Ιουνίου 1998 έγγραφο, η Επιτροπή «κοινοποίησε στον δικαιούχο τα στοιχεία που μπορεί να συνιστούν παρατυπίες» και ότι «με την από 4 Αυγούστου 1998 απάντηση, ο δικαιούχος δεν προσκόμισε επιχειρήματα αντικρούοντα τα συγκεκριμένα στοιχεία που επικαλείται η Επιτροπή». Με το από 17 Ιουνίου 1998 έγγραφο όμως, η Επιτροπή παρέπεμψε γενικώς στα πρακτικά.
- 97 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα δεν μπόρεσε να εκτιμήσει πλήρως το νομότυπο της προσβαλλομένης αποφάσεως, γεγονός το οποίο θα την είχε οδηγήσει, στο πλαίσιο του λόγου που αντλείται από την πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών, να αμφισβητήσει, απλώς ως παράδειγμα, ορισμένες από τις αιτιάσεις που της προσάπτονται.
- 98 Περαιτέρω, στην προσβαλλομένη απόφαση, η Επιτροπή δεν εκθέτει τους λόγους για τους οποίους κατήγγησε τη συνδρομή, αντί να τη μειώσει κατ' αναλογία των δαπανών που πράγματι έγιναν.
- 99 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 100 Κατά πάγια νομολογία, δυνάμει του άρθρου 253 ΕΚ, από την αιτιολογία μιας πράξεως πρέπει να διαφαίνεται κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εκδίδει την προσβαλλομένη πράξη κατά τρόπο που

να καθιστά δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου για να προασπίσουν τα δικαιώματά τους και στον κοινοτικό δικαστή να ασκεί τον έλεγχό του. Η έκταση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως κρίνεται βάσει των συμφραζομένων της, καθώς και του συνόλου των γενικών κανόνων που διέπουν τον εν λόγω τομέα (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-350/88, Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-395, σκέψεις 15 και 16· προαναφερθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου, Sonasa κατά Επιτροπής, σκέψη 64).

101 Συγκεκριμένα, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι απόφαση περί μείωσης του ποσού κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής συνεπάγεται σοβαρές συνέπειες για τον δικαιούχο της συνδρομής αυτής, από την αιτιολογία της αποφάσεως αυτής πρέπει να προκύπτουν σαφώς οι λόγοι που δικαιολογούν τη μείωση της συνδρομής σε σχέση με το αρχικώς χορηγηθέν ποσό (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12ης Ιανουαρίου 1995, T-85/94, Branco κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-45, σκέψη 33, και Sonasa κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 65).

102 Περαιτέρω, απόφαση της Επιτροπής περί μείωσης χρηματοδοτικής συνδρομής μπορεί να θεωρηθεί ως επαρκώς αιτιολογημένη είτε όταν από την ίδια την απόφαση προκύπτουν σαφώς οι λόγοι που δικαιολογούν τη μείωση της συνδρομής, είτε όταν αναφέρεται επαρκώς σε πράξη των αρμοδίων εθνικών αρχών του ενδιαφερομένου κράτους μέλους στην οποία οι αρχές αυτές εκθέτουν σαφώς τους λόγους της μείωσης αυτής, στο μέτρο πάντως που η επίδικη επιχείρηση μπόρεσε να λάβει γνώση της πράξεως αυτής (αποφάσεις του Πρωτοδικείου Branco κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 36· της 24ης Απριλίου 1996, T-551/93, T-231/94 έως T-234/94, Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-247, σκέψεις 142 έως 144· της 16ης Ιουλίου 1998, T-72/97, Proderec κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-2847, σκέψεις 104 και 105, και Sonasa κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 68).

103 Εν προκειμένω, πρέπει να εξακριβωθεί αν από την προσβαλλομένη απόφαση προκύπτουν σαφώς οι λόγοι καταργήσεως της επίδικης χρηματοδοτικής συνδρομής. Συναφώς, επισημαίνεται ότι η απόφαση αυτή ορίζει: «[...] στην προαναφερθείσα έκθεση της Guardia di Finanza, επισημαίνεται ότι ο δικαιούχος δήλωσε και τεκμηρίωσε πλασματικά έξοδα και εξέδωσε τιμολόγια για ανύπαρκτες πράξεις προκει-

μένου να λάβει κοινοτικούς πόρους χωρίς να τους δικαιούνται στην υποβολή των εξόδων σχετικά με το σχέδιο που υποβλήθηκε στις υπηρεσίες της Επιτροπής, στις 22 Δεκεμβρίου 1995, και στη διαβίβαση των δικαιολογητικών εγγράφων, στις 28 Φεβρουαρίου 1996, ο δικαιούχος δήλωσε ότι το συνολικό κόστος του σχεδίου ήταν 1 209 581 058 [ITL], ενώ το πραγματικό συνολικό κόστος που διαπίστωσε η Guardia di Finanza ανερχόταν σε 386 971 677 [ITL]». Συνεπώς, η προσβαλλομένη απόφαση διευκρινίζει τις διαπιστωθείσες παρατυπίες (δήλωση πλασματικών δαπανών καθώς και δαπανών μη καταλογιστέων πλήρως στο σχέδιο), επισημαίνοντας το ποσό των πράγματι καταλογιστέων στο σχέδιο δαπανών. Εξάλλου, η προσβαλλομένη απόφαση στηρίζεται ρητώς στα πρακτικά που κοινοποιήθηκαν το 1996 εκ μέρους των εθνικών αρχών στην R. Zuliani, μοναδικό διαχειριστή της προσφεύγουσας. Συνεπώς, τα πρακτικά εντάσσονται στην αιτιολογία της προσβαλλομένης απόφασης. Στα πρακτικά όμως περιλαμβάνεται εμπεριστατωμένη και ιδιαιτέρως λεπτομερής έκθεση όλων των παρατυπιών που προσάπτονται στην προσφεύγουσα.

- 104 Επιπλέον, ορθώς η Επιτροπή τονίζει ότι το από 4 Αυγούστου 1998 έγγραφο της προσφεύγουσας δείχνει ότι η προσφεύγουσα δεν είχε καμία αμφιβολία όσον αφορά τις συγκεκριμένες αιτιάσεις που είχαν διατυπωθεί εναντίον της.
- 105 Περαιτέρω, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η προσβαλλομένη απόφαση αναφέρει ρητώς τον λόγο για τον οποίο οι υποβληθείσες από την προσφεύγουσα παρατηρήσεις, με την από 4 Αυγούστου 1998 απάντησή της, δεν μπορούν, σύμφωνα με την Επιτροπή, να αντικρούσουν τις αιτιάσεις που προβάλλονται εναντίον της προσφεύγουσας. Πράγματι, στην απόφαση αυτή ορίζεται ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε επιχειρήματα βάσει των οποίων μπορούν να αντικρουστούν τα συγκεκριμένα στοιχεία που επισημάνθηκαν στο έγγραφο της 17ης Ιουνίου 1998 με το οποίο της κοινοποιήθηκε η κίνηση της διαδικασίας εξέτασης. Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί περαιτέρω τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι τα έγγραφα που κοινοποιήθηκαν με το έγγραφο της 4ης Αυγούστου 1998 (ανακεφαλαιωτικός κατάλογος των καταλογιστέων στο σχέδιο δαπανών, αντίγραφο των αντιστοιχών τιμολογίων, τεχνική έκθεση επί των εργασιών που εκτελέστηκαν καθώς και συνοπτική περιγραφή των καθηκόντων που εκπλήρωσαν τα πρόσωπα που μεσολάβησαν στην εκτέλεση του σχεδίου) αντιστοιχούν κατ' ουσίαν σ' αυτά επί των οποίων στηρίχθηκε η Guardia di Finanza για να διαπιστώσει τις παρατυπίες.
- 106 Επομένως, ο λόγος που αντλείται από τη μη επαρκή αιτιολογία πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του λόγου που αντλείται από την προσβολή της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

Επιχειρήματα των διαδίκων

107 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη απόφαση προσβάλλει την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Η προσφεύγουσα τονίζει ότι έθεσε σε εφαρμογή όλα τα μέτρα και πράξεις που προβλέπονταν στην απόφαση χορηγήσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, η συμπεριφορά της Επιτροπής δημιούργησε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της προσφεύγουσας ότι οι πράξεις της είναι νομοτυπες, πριν από το έγγραφο της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 1998 με το οποίο την πληροφορούσε για την κίνηση της διαδικασίας εξετάσεως. Πράγματι, σύμφωνα με την απόφαση χορηγήσεως, η δεύτερη προκαταβολή (227 866 ευρώ) καταβλήθηκε υπό την προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή έχει «τη βεβαιότητα ότι τουλάχιστον το ήμισυ της πρώτης προκαταβολής (303 822 ευρώ) χρησιμοποιήθηκε προσηκόντως σύμφωνα με τους σκοπούς του σχεδίου [...]». Συνεπώς, καταβάλλοντας τη δεύτερη αυτή προκαταβολή η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι τα εισπραχθέντα μέχρι την ημερομηνία αυτή ποσά είχαν χρησιμοποιηθεί νομοτύπως.

108 Εξάλλου, αυτή η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ενισχύθηκε από το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έκρινε χρήσιμο, αφενός, να κάνει δεκτό, με το έγγραφο της 11ης Σεπτεμβρίου 1998, το αίτημα της προσφεύγουσας να αναπτύξει προφορικές παρατηρήσεις επί της τεκμηριώσεως με σκοπό να αποδείξει την κανονική εκτέλεση του σχεδίου και, αφετέρου, να πραγματοποιήσει επιτόπιο έλεγχο.

109 Λαμβανομένης υπόψη της ούτως δημιουργηθείσας στην προσφεύγουσα δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, πρόδηλη παραβίαση της ισχύος της κανονιστικής ρυθμίσεως, όπως υποστηρίζει η καθής, μπορεί να υπάρξει μόνο σε περίπτωση δόλιας συμπεριφοράς ή σοβαρού πταίσματος της προσφεύγουσας. Υπό τις συνθήκες αυτές, ακόμη και αν καταδειχθεί η ύπαρξη παρατυπίας, δεν μπορεί εν προκειμένω να αποκλείσει τη δυνατότητα εφαρμογής της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

- 110 Η Επιτροπή φρονεί ότι λόγω της απάτης που διέπραξε η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς την ορθή χρησιμοποίηση της χρηματοδοτικής συνδρομής.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 111 Δικαίωμα επικλήσεως της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης έχει κάθε επιχειρηματίας στον οποίο ένα θεσμικό όργανο έχει δημιουργήσει βάσιμες προσδοκίες. Όμως, επίκληση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης δεν είναι δυνατή στην περίπτωση επιχειρήσεως η οποία έχει καταστεί ένοχος πρόδηλης παραβάσεως της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας (προαναφερθείσα απόφαση Sonasa κατά Επιτροπής, σκέψεις 33 και 34).
- 112 Εν προκειμένω όμως, το Πρωτοδικείο έκρινε ήδη ότι η Επιτροπή ορθώς εκτίμησε, με την προσβαλλομένη απόφαση, ότι η προσφεύγουσα αχρεωστήτως αύξησε το ποσό της συνδρομής που μπορούσε να αξιώσει, κοινοποιώντας ψευδή τιμολόγια και δηλώνοντας έξοδα που συνδέονταν μόνον εν μέρει με την πραγματοποίηση του σχεδίου. Έτσι, η Επιτροπή δεν τήρησε ουσιαστικές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, από την τήρηση των οποίων εξαρτάται η χορήγηση της συνδρομής.
- 113 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να επικαλείται τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη για το νομότυπο των πράξεών της.
- 114 Επιπλέον, και εν πάση περιπτώσει, τα στοιχεία που επικαλείται η προσφεύγουσα, δηλαδή η καταβολή των δύο πρώτων προκαταβολών και η ανυπαρξία επιτοπίου

ελέγχου της Επιτροπής καθώς και η άρνηση της Επιτροπής να ακούσει τις προφορικές παρατηρήσεις της προσφεύγουσας κατόπιν των γραπτών της παρατηρήσεων, δεν μπορεί να συνεπάγονται τέτοια δικαιολογημένη εμπιστοσύνη.

- 115 Πράγματι, οι εξακριβώσεις που προηγούνται της καταβολής των προκαταβολών και του υπολοίπου πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη μεταγενέστερης εμφανίσεως νέων στοιχείων, κατόπιν του επιτοπίου ελέγχου που πραγματοποιεί η Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 23 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 ή οι αρμόδιες εθνικές αρχές, σύμφωνα με τις κρίσιμες για την υπόθεση διατάξεις της εσωτερικής έννομης τάξεώς τους. Κάθε άλλη ερμηνεία αναιρεί το πρακτικό αποτέλεσμα της υποχρεώσεως που έχει η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ελέγχουν τη νομότυπη χρήση των κοινοτικών χρηματοδοτικών συνδρομών. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να κινήσει διαδικασία εξετάσεως και να καταργήσει, ενδεχομένως, την κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή, και μετά την πραγματοποίηση εργασιών, όταν ο δικαιούχος δεν τήρησε ορισμένες από τις ουσιώδεις υποχρεώσεις του (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Σεπτεμβρίου 1994, T-461/93, An Taisce και WWF UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-733, σκέψη 36).
- 116 Όσον αφορά την παράλειψη επιτοπίου ελέγχου και την απόφαση να μη χορηγηθεί στην προσφεύγουσα η δυνατότητα να υποβάλει προφορικές παρατηρήσεις, δεν μπορεί να δημιουργησαν στην ενδιαφερόμενη οποιαδήποτε εμπιστοσύνη ως προς την ορθή χρησιμοποίηση της χρηματοδοτικής συνδρομής. Η παράλειψη επιτοπίου ελέγχου εκ μέρους της Επιτροπής εξηγείται πράγματι από το γεγονός ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές είχαν ήδη προβεί σε εξαντλητικό έλεγχο. Ομοίως, όπως έχει ήδη κριθεί, η άρνηση να εγκριθεί η υποβολή προφορικών παρατηρήσεων δικαιολογείται από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα είχε ήδη τη δυνατότητα να παράσχει όλα τα χρήσιμα για την άμυνά της δικαιολογητικά στοιχεία.
- 117 Επομένως, ο λόγος που αντλείται από την προσβολή της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης δεν είναι βάσιμος.

Επί των λόγων που αντλούνται από την παράβαση του άρθρου 24, παράγραφος 2, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 και την προσβολή της αρχής της αναλογικότητας, αντιστοίχως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 118 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη απόφαση, καταργώντας το σύνολο της επίδικης χρηματοδοτικής συνδρομής, παραβιάζει το άρθρο 24, παράγραφος 2, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 και προσβάλλει την αρχή της αναλογικότητας που συγκεκριμενοποιείται με τη διάταξη αυτή. Πράγματι, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, η κατάργηση ή μείωση συνδρομής δικαιολογείται μόνον εάν υπάρχουν παρατυπίες τέτοιας σοβαρότητας ώστε αλλοιώνουν τη φύση ή τις προϋποθέσεις εκτέλεσως του σχεδίου. Η κατάργηση ή η μείωση μιας συνδρομής μπορούν συνεπώς να γίνουν δεκτές όταν, όπως εν προκειμένω, εκπληρώθηκε πλήρως η κύρια υποχρέωση του δικαιούχου, που συνίσταται στην εκτέλεση του σχεδίου τηρώντας τις καθορισθείσες με την απόφαση χορηγήσεως της χρηματοδοτικής συνδρομής προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, το προαναφερθέν άρθρο 24, παράγραφος 2, που θεσπίζει ότι «η Επιτροπή μπορεί να μειώσει ή να αναστείλει τη συνδρομή για την εν λόγω ενέργεια ή μέτρο αν επιβεβαιωθεί ότι υπάρχει αντικανονικότητα και ιδίως σημαντική αλλαγή της φύσεως ή των συνθηκών εκτέλεσως της ενέργειας ή του μέτρου» δεν προβλέπει την κατάργηση της συνδρομής σε περίπτωση μη τηρήσεως χρηματοοικονομικών προϋποθέσεων. Επιπλέον, εν προκειμένω, οι συγκεκριμένες διατάξεις του παραρτήματος 2 της αποφάσεως χορηγήσεως δεν χορηγούν περαιτέρω στην Επιτροπή το δικαίωμα καταργήσεως της χρηματοδοτικής συνδρομής σε παρόμοια περίπτωση. Συναφώς, το άρθρο 3 του διατακτικού της αποφάσεως αυτής ορίζει ότι, σε περίπτωση που δεν συμπίπτουν οι πραγματοποιηθείσες με τις αρχικώς προβλεφθείσες δαπάνες, το ποσό της συνδρομής θα «μειωθεί κατ' αναλογίαν».

- 119 Υπό το πρίσμα αυτό, το νομικό πλαίσιο της παρούσας διαφοράς διακρίνεται από το νομικό πλαίσιο της υποθέσεως *Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής*, την οποία επικαλέστηκε η καθής, που αφορούσε τη χορήγηση ενισχύσεως κατ' εφαρμογήν του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, σχετικά με κοινοτικές δράσεις για τη βελτίωση και την προσαρμογή των

διαρθρώσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 376, σ. 7). Ο κανονισμός αυτός προβλέπει πράγματι ρητώς, στο άρθρο 44, τη δυνατότητα μείωσης ή καταργήσεως της χρηματοδοτικής συνδρομής αν το σχέδιο δεν εκτελείται όπως είχε προβλεφθεί ή αν ορισμένες από τις επιβληθείσες προϋποθέσεις δεν πληρούνται.

120 Εν προκειμένω, οι χρηματοοικονομικές παρατυπίες που φέρεται ότι διαπίστωσε η Επιτροπή αφορούν κατ' ουσίαν τις δαπάνες του προσωπικού που απασχολήθηκε για την πραγματοποίηση του σχεδίου. Οι δαπάνες αυτές δεν στηρίζονται σε καμία δόλια πρόθεση και έχουν αμιγώς τυπικό χαρακτήρα. Ούτε η εφαρμοστέα κανονιστική ρύθμιση ούτε η απόφαση χορηγήσεως απαιτούσαν να προσκομιστούν λεπτομερώς οι ώρες εργασίας που αφιέρωσε κάθε εργαζόμενος για την πραγματοποίηση κάθε υποσχεδίου. Η προσφεύγουσα κατένειμε σε κάθε υποσχέδιο ένα ποσοστό επί τοις εκατό του συνόλου των ωρών εργασίας που αφιέρωσε κάθε εργαζόμενος στην πραγματοποίηση του σχεδίου, σύμφωνα με τα πληροφοριακά στοιχεία που της είχε παράσχει η Επιτροπή, κατά τη διάρκεια συναντήσεως με σκοπό να διευκρινιστούν οι λεπτομέρειες καταρτίσεως των τεχνικών και οικονομικών εκθέσεων. Εν προκειμένω, το σχέδιο πραγματοποιήθηκε και, ως εκ τούτου, οι σκοποί της επίδικης χρηματοδοτικής συνδρομής επιτεύχθηκαν. Οι προαναφερθείσες προβλλόμενες παρατυπίες μπορεί το πολύ να δικαιολογήσουν μείωση της κοινοτικής συνδρομής μέχρι του ποσού της προβαλλομένης διαφοράς μεταξύ δηλωθισών και καταλογιστέων στο σχέδιο δαπανών. Δυνάμει της αρχής της αναλογικότητας, η παράβαση μιας δευτερεύουσας υποχρεώσεως δεν μπορεί πράγματι να επισύρει εξίσου αυστηρές κυρώσεις με τη μη τήρηση μιας κύριας υποχρεώσεως, η τήρηση της οποίας έχει θεμελιώδη σημασία για την ομαλή λειτουργία του κοινοτικού συστήματος [αποφάσεις του Δικαστηρίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1985, 181/84, Man (Sugar), Συλλογή 1985, σ. 2889, σκέψη 20, και της 27ης Νοεμβρίου 1986, 21/85, Maas, Συλλογή 1986, σ. 3537, σκέψεις 23 επ.].

121 Συναφώς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της καθής, η προαναφερθείσα μείωση της χρηματοδοτικής συνδρομής δεν μπορεί να συνιστά ενθάρρυνση για απάτη, καθόσον η μείωση αυτή συνεπάγεται κεφαλαιώδη ζημία για την προσφεύγουσα, τόσο από χρηματοδοτικής απόψεως, όσο και από απόψεως γοήτρου. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το σύνολο των ήδη καταβληθεισών προκαταβολών επενδύθηκε στην πραγματοποίηση του σχεδίου, πράγμα το οποίο δεν αμφισβητεί η Επιτροπή.

- 122 Συναφώς, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο, αφενός, να της επιτραπεί να προσθέσει στον φάκελο της υποθέσεως μια μαγνητοταινία οπτικού σήματος και διαφάνειες σχετικά με τα αποτελέσματα του σχεδίου και, αφετέρου, να διαταχθεί τεχνολογιστική πραγματογνωμοσύνη με σκοπό να καταδειχθεί ότι όντως η προσφεύγουσα πραγματοποίησε την αναλογική συμμετοχή αυτοχρηματοδότησεως, εξακριβώνοντας τη λογιστική τεκμηρίωση που προσκόμισε, και τεχνική πραγματογνωμοσύνη με σκοπό να εξακριβώσει τα αποτελέσματα της επιδείξεως τόσο υπό το πρίσμα της πραγματοποιήσεως των εργασιών όσο και υπό το πρίσμα της δημοσιοποίησεως των κτηθεισών γνώσεων, καθώς και εκτίμηση των αποτελεσμάτων αυτών.
- 123 Τέλος, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα προσήψε στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η ιταλική εθνική νομοθεσία προέβλεπε χρηματική διοικητική κύρωση για τις παραβάσεις των κανόνων του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού. Η υποχρέωση επιστροφής του συνόλου της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, επιβληθείσα με την προσβαλλομένη απόφαση ως διοικητική κύρωση, αντίκειται συνεπώς όχι μόνο στην αρχή της αναλογικότητας, αλλά και στη γενική απαίτηση ισοτήτας και της αρχής *non bis in idem*.
- 124 Η Επιτροπή αντικρούει ότι, λαμβανομένου υπόψη του ηθελημένου χαρακτήρα και της ποσοτικής σημασίας των διαπιστωθεισών παρατυπιών, η κατάργηση της χρηματοδοτικής συνδρομής συνάδει τόσο προς το άρθρο 24, παράγραφος 2, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88, όσο και στην αρχή της αναλογικότητας.
- 125 Περαιτέρω, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι δεν υπήρξε πρόβλημα σωρεύσεως διοικητικών κυρώσεων. Η επιβληθείσα με την προσβαλλομένη απόφαση υποχρέωση επιστροφής του συνόλου της χορηγηθείσας κοινοτικής επιδοτήσεως δεν συνιστά διοικητική κύρωση, αλλά απλό μέτρο αναζητήσεως των αχρεωστήτως καταβληθέντων, που δικαιολογείται από το γεγονός ότι η Κοινότητα δεν αντλεί κανένα πλεονέκτημα σε αντιπαροχή της επιδοτήσεως αυτής. Εξάλλου, η προαναφερθείσα διάταξη-διαταγή πληρωμής είναι μεταγενέστερη της προσβαλλομένης αποφάσεως, και εναπόκειται συνεπώς στις εθνικές αρχές

να λάβουν υπόψη την απόφαση αυτή, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Επιπροσθέτως, και εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι η προβαλλόμενη σώρευση των διοικητικών κυρώσεων, την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα, είναι ένα απλό ενδεχόμενο, στο μέτρο που ανασταλεί η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης της διατάξεως-διαταγής πληρωμής της 20ής Απριλίου 2001, περί επιβολής διοικητικού προστίμου.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 126 Υπενθυμίζεται προκαταρκτικώς ότι, βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312, σ. 1), καμία διοικητική κύρωση δεν [επιβάλλεται] εάν δεν προβλέπεται από κοινοτική πράξη προγενέστερη της παρατυπίας. Εξάλλου, η νομολογία επιβεβαιώνει ότι μια κύρωση, έστω και αν έχει διοικητικό χαρακτήρα, δεν μπορεί να επιβάλλεται παρά μόνον αν στηρίζεται σε σαφή και μη διφορούμενη νομική βάση (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 25ης Σεπτεμβρίου 1984, 117/83, Köpcke, Συλλογή 1984, σ. 3291, σκέψη 11, και της 12ης Δεκεμβρίου 1990, C-172/89, Vandemoortele κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-4677, σκέψη 9).
- 127 Εν προκειμένω, η υποχρέωση επιστροφής του συνόλου της χρηματοδοτικής εισφοράς, ύψους 531 688 ευρώ, που έχει καταβληθεί στην προσφεύγουσα, περιλαμβανομένου του μεριδίου της εισφοράς αυτής, που ανέρχεται σε 164 060 ευρώ, το οποίο η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι χρησιμοποιήθηκε από την προσφεύγουσα για την εκτέλεση του σχεδίου, επιβλήθηκε, με την προσβαλλομένη απόφαση, με αποτρεπτικό σκοπό — όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή — και, ως εκ τούτου, έχει χαρακτήρα κυρώσεως. Συνεπώς, πρέπει να εξακριβωθεί αν συνάδει προς την αρχή της νομιμότητας της κυρώσεως.
- 128 Συναφώς, επιβάλλεται να τονιστεί ότι το παράρτημα II, παράγραφος 10, της αποφάσεως χορηγήσεως, που καθορίζει τις εφαρμοστέες χρηματοπιστωτικές προϋποθέσεις, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τη δικαιολόγηση των δαπανών που

συνδέονται με το σχέδιο, προβλέπει ρητώς ότι, αν δεν πληρούνται μία από τις προϋποθέσεις αυτές, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει, μειώσει ή καταργήσει τη συνδρομή της και να απαιτήσει την επιστροφή των καταβληθέντων ποσών.

- 129 Αντίθετα όμως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η Επιτροπή μπορεί να προβλέψει, με την ατομική απόφαση χορηγήσεως, τη δυνατότητα καταργήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής ως κύρωση για την ενδεχόμενη παράβαση μιας από τις ουσιώδεις υποχρεώσεις του δικαιούχου.
- 130 Πράγματι, στο σύστημα χορηγήσεως συνδρομής διαρθρωτικών πόρων και ελέγχου των επιδοτουμένων πράξεων που θεσπίζει ο τροποποιημένος κανονισμός 4253/88, η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί συνδρομή για να διευκολύνει την πραγματοποίηση συγκεκριμένης πράξεως που εγκρίνει, ως προς όλα τα στοιχεία της, με την απόφαση χορηγήσεως. Συνεπώς, στο σύστημα αυτό, η Επιτροπή είναι κατ' αρχήν αρμόδια να προβλέψει τη δυνατότητα καταργήσεως του συνόλου της κοινοτικής επιδοτήσεως, σε περίπτωση παραβάσεως των χρηματοπιστωτικών διατάξεων της αποφάσεως χορηγήσεως. Πράγματι, οι χρηματοπιστωτικές υποχρεώσεις του δικαιούχου που καθορίζονται με την απόφαση αυτή εμπίπτουν στις ουσιώδεις υποχρεώσεις που συνιστούν την αντιπαροχή της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, από την τήρηση των οποίων εξαρτάται η χορήγηση της συνδρομής, που χορηγείται κατά διακριτική ευχέρεια από την Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου και στο πλαίσιο της συνεργασίας με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Η υποχρέωση τηρήσεως των χρηματοπιστωτικών προϋποθέσεων που απορρέουν από την απόφαση χορηγήσεως συνιστά ούτως, όπως ακριβώς και η υποχρέωση της εκτελέσεως του σχεδίου, μία από τις ουσιώδεις δεσμεύσεις του δικαιούχου. Στο σύστημα αυτό, συνεπώς, η Επιτροπή είναι αρμόδια να προβλέπει τη δυνατότητα καταργήσεως του συνόλου της κοινοτικής συνδρομής, σε περίπτωση μη τηρήσεως των χρηματοπιστωτικών διατάξεων της αποφάσεως χορηγήσεως.
- 131 Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 24, παράγραφοι 1 και 2, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 έχει την έννοια ότι επιτρέπει στην Επιτροπή να προβλέπει την κατάργηση της χορηγηθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής, σε περίπτωση μη τηρήσεως των χρηματοπιστωτικών προϋποθέσεων που επιβάλλονται για την πραγματοποίηση του σχεδίου. Πράγματι, η διάταξη αυτή σκοπεί, όπως το αναφερθέν από την προσφεύγουσα άρθρο 44 του κανονισμού 4028/86, τη διασφάλιση της ορθής χρησιμοποίησεως των κοινοτικών πόρων και την επιβολή κυρώσεων για τη δόλια συμπεριφορά του δικαιούχου. Η χρηματοδοτική συνδρομή του ΕΓΤΠΕ προορίζεται να χρηματοδοτήσει ορισμένο ποσοστό επί τοις εκατό των πραγματικών δαπανών

που προκύπτουν λογιστικώς σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορηγήσεως. Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, η παροχή, από τους αιτούντες και δικαιούχους κοινοτικής συνδρομής, αξιοπίστων πληροφοριών είναι απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία του συστήματος ελέγχου και των αποδείξεων που τίθενται σε λειτουργία για να εξακριβώνεται αν πληρούνται οι προϋποθέσεις χορηγήσεως συνδρομής (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 24ης Ιανουαρίου 2002, C-500/99 P, Conserve Italia κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-867, σκέψεις 85 έως 89, και του Πρωτοδικείου της 12ης Οκτωβρίου 1999, T-216/96, Conserve Italia κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-3139, σκέψεις 71 και 92).

- 132 Τέλος, αντίθετα προς την ερμηνεία που προβάλλει η προσφεύγουσα, το άρθρο 3 της αποφάσεως χορηγήσεως δεν σκοπεύει να περιορίσει τη χορηγηθείσα στην Επιτροπή εξουσία καταργήσεως της χρηματοδοτικής συνδρομής ως κύρωση λόγω μη τηρήσεως των χρηματοπιστωτικών προϋποθέσεων. Όπως επισημαίνει η καθής, το άρθρο αυτό αναφέρεται αποκλειστικά στην περίπτωση που το θεσμικό αυτό όργανο ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τον δικαιούχο για το αν προέκυψε μείωση των δαπανών που έγιναν για την πραγματοποίηση του σχεδίου σε σχέση με τις αρχικώς προβλεφθείσες.
- 133 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν παραβιάζει ούτε το άρθρο 24, παράγραφος 2, του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 ούτε τις διατάξεις της αποφάσεως χορηγήσεως. Στο στάδιο αυτό, πρέπει να εξακριβωθεί αν η προσβαλλόμενη απόφαση συνάδει προς την αρχή της αναλογικότητας.
- 134 Η αρχή της αναλογικότητας επιβάλλει οι πράξεις των κοινοτικών οργάνων να μην υπερβαίνουν τα όρια αυτού που είναι πρόσφορο και αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού (προαναφερθείσα απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 1999, Conserve Italia κατά Επιτροπής, σκέψη 101).
- 135 Συγκεκριμένα, ενόψει της αρχής αυτής, σε περίπτωση παραβάσεως υποχρεώσεως της οποίας η τήρηση έχει θεμελιώδη σημασία για την εύρυθμη λειτουργία ενός κοινοτικού συστήματος, η επιβαλλόμενη κύρωση μπορεί να είναι η απώλεια δικαιώματος προβλεπόμενου από την κοινοτική νομοθεσία, όπως είναι το δικαίωμα λήψεως ενισχύσεως (προαναφερθείσα απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 1999, Conserve Italia κατά Επιτροπής, σκέψη 103).

136 Εξάλλου, σε περίπτωση πρόδηλης μη τηρήσεως των χρηματοδοτικών προϋποθέσεων, οποιαδήποτε άλλη κύρωση πλην της καταργήσεως της συνδρομής θα ενείχε τον κίνδυνο να αποτελέσει πρόσκληση για διάπραξη απάτης, καθόσον οι υποψήφιοι δικαιούχοι θα έμπαιναν στον πειρασμό να αυξάνουν τεχνητά το ύψος της επενδύσεως που δηλώνουν στην αίτησή τους χορηγήσεως προκειμένου να λάβουν υψηλότερη κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή με μόνη αρνητική συνέπεια να μειωθεί η συνδρομή αυτή μέχρι του αντίστοιχου μέρους της υπερτιμήσεως της επενδύσεως σύμφωνα με τον προγραμματισμό της που εμφάνιεται στην απόφαση χορηγήσεως (προαναφερθείσα απόφαση *Industrias Pesqueras Campos* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 163).

137 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα παραβίασε σοβαρώς τις χρηματοπιστωτικές υποχρεώσεις της, καταλογίζοντας στο σχέδιο δαπάνες για ανύπαρκτες πράξεις και δαπάνες για πραγματικές μεν δραστηριότητες, οι οποίες όμως σχετιζόνταν μόνον εν μέρει με την πραγματοποίηση του σχεδίου, όπως έχει ήδη κριθεί. Συναφώς, βασιζόμενη στα πρακτικά, η Επιτροπή διαπίστωσε, με την προσβαλλομένη απόφαση, ότι το συνολικό ποσό των δαπανών που συνδέονται με το σχέδιο, στις οποίες πράγματι προέβη η προσφεύγουσα, κατά το τέλος του έτους 1995, ανερχόταν μόνο σε 386 971 677 ΙΤΛ. Έτσι, προκύπτει ότι το ύψος των αχρεωστήτως δηλωθέντων ποσών, ήτοι 822 609 381 ΙΤΛ, αντιστοιχεί στο 87 % του συνολικού ποσού των δύο πρώτων προκαταβολών (940 531 989 ΙΤΛ) που είχαν καταβληθεί κατά την ημερομηνία αυτή. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η καλή πίστη την οποία προβάλλει η προσφεύγουσα.

138 Περαιτέρω, το προβληθέν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, από την προσφεύγουσα επιχείρημα ότι η προσβαλλομένη απόφαση προσβάλλει την αρχή της αναλογικότητας καθώς και την αρχή *non bis in idem*, καθόσον για τα ίδια πραγματικά περιστατικά επιβλήθηκε και εθνική διοικητική κύρωση, δεν είναι βάσιμο. Πράγματι, η διάταξη-διαταγή πληρωμής της 20ής Απριλίου 2001, που επιβάλλει στην προσφεύγουσα χρηματική διοικητική κύρωση είναι μεταγενέστερη της προσβαλλομένης αποφάσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή — η οποία είναι αρμόδια να επιβάλλει, ως διοικητική κύρωση, την επιστροφή του συνόλου της εισπραχθείσας κοινοτικής επιδοτήσεως, όπως έχει ήδη κριθεί — δεν μπορούσε να λάβει υπόψη την εθνική αυτή κύρωση. Συνεπώς, ενδεχόμενη προσβολή της αρχής *non bis in idem* και της αρχής της αναλογικότητας μπορεί να προκύψει μόνον από εθνική κύρωση που δεν λαμβάνει υπόψη την κοινοτική κύρωση.

139 Για το σύνολο των προεκτεθέντων λόγων, οι λόγοι που αντλούνται από την παράβαση του άρθρου 24 του τροποποιημένου κανονισμού 4253/88 και την προσβολή της αρχής της αναλογικότητας δεν είναι βάσιμοι και πρέπει να απορριφθούν, χωρίς να χρειάζεται να γίνουν δεκτά τα αιτήματα της προσφεύγουσας με σκοπό να διαταχθεί λογιστική και τεχνική πραγματογνωμοσύνη και να προστεθούν στον φάκελο της υποθέσεως η μαγνητοταινία οπτικού σήματος και οι διαφάνειες που προσκόμισε. Πράγματι, όπως διευκρίνισε η προσφεύγουσα, τα αιτήματα αυτά σκοπούν να εξακριβώσουν ότι το επίδικο σχέδιο πραγματοποιήθηκε πλήρως από την προσφεύγουσα, όπως υποστηρίζει. Επιβάλλεται όμως η διαπίστωση ότι το ζήτημα αυτό υπερβαίνει το αντικείμενο της παρούσας διαφοράς, εφόσον η Επιτροπή στηρίχθηκε αποκλειστικά, με την προσβαλλομένη απόφαση, στη μη εκτέλεση των χρηματοπιστωτικών υποχρεώσεων της προσφεύγουσας και δεν εξέτασε την υλική εκτέλεση του σχεδίου.

140 Συνεπώς, το κύριο αίτημα με αντικείμενο την ακύρωση της προσβαλλομένης απόφασης πρέπει να απορριφθεί.

B — Επί του επικουρικού αιτήματος

141 Τα αιτήματα με σκοπό τη μείωση του ποσού της προς επιστροφή επιδοτήσεως είναι, εν πάση περιπτώσει, απαράδεκτα καθόσον δεν εναπόκειται στο Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως, να αντικαταστήσει με άλλη απόφαση την επίδικη απόφαση ή να προβεί στη μεταρρύθμιση της αποφάσεως αυτής (διάταξη του Δικαστηρίου της 11ης Μαΐου 2000, C-428/98 P, Deutsche Post κατά IECG και Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. 3061, σκέψη 28).

142 Επομένως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολο της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 143 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της καθής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Η προσφεύγουσα φέρει το σύνολο των δικαστικών εξόδων.**

Cooke

García-Valdecasas

Lindh

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 26 Σεπτεμβρίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. D. Cooke